

»SLOVENE« velja
po pošti na vsi strani Jugo-
slavije in v Ljubljani:
za celo leto naprej . . . K 84—
za pol leta . . . . . 42—
za četrt leta . . . . . 21—
za en mesec . . . . . 7—
za izposoditev celoletno K 95—
Sobotna izdaja:
za celo leto . . . . . K 15—
za izposoditev . . . . . 20—

SLOVENE

==== Inzerati: ====
Enostolpna pettivrsta (59 mm
široka in 3 mm visoka ali nje
prostor)
za enkrat . . . . . po K 1-20
Pri naročilu nad 10 objav
popust.
Najmanjši oglaš. 9/9 mm K 4—
==== Poslano: ====
Enostolpna pettivrsta K 3—
Izhaja vsak dan izveniši po-
nedeljek in dan po prazniku,
ob 3. uri zjutraj.

==== Dredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. Telefona št. 50.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne druz.
ljubljanke št. 650 za naročnino in št. 349 za oglaš.,
avstr. in češke 24.797, ogr. 26.511, bosn.-herc. 7563.

Zmede o Parizu.

Wilsonova nota.

LDU. Bazel, 25. aprila. (DKU.) Odstavek Wilsonove note, ki se nanaša na Avstro-Ogrsko se glasi: Avstro-ogrsko cesarstvo, prej še sovražnik Evrope, na čije stroške naj bi se udeležil londonski dogovor v primeru zmagi, je razbito. Ni ga več. Še več! Razni deli te države — Italija in njeni zavezniki soglašajo sedaj v tem — se morajo ustanoviti kot neodvisne države in se morajo pridružiti zvezi narodov, ne z državami, ki so bile pred kratkim še naši sovražniki, marveč z Italijo samo in z vele-silami, ki so se bojevale ob strani Italije za svobodo.

Orlandov odgovor.

LDU. Berlin, 25. aprila. (DKU.) »Lokalanzeiger« poroča iz Berna: Današnji pariški večerni listi objavljajo dolgo izjavo Orlandovo kot odgovor na včerajšnje Wilsonovo. Orlandova izjava končuje z iskrenim zagotavljanjem prijateljstva Italije z Ameriko. V diplomatskih krogih upajo, da se bo jadransko vprašanje še povoljno rešilo, kar pa ni gotovo. Pogajanja se vrše dalje.

Orlando odpotoval v Rim.

LDU. London, 25. aprila. (ČTU.) Po zasebnih poročilih iz Pariza je Orlando v četrtek odpotoval v Rim, kjer hoče izvedeti stališče, ki ga zavzema italijanska zbornica napram jadranskim zahtevam Italije. Pred odhodom sta se Orlando in Sonnino sestala z Wilsonom, Lloyd George in Clemenceaujem. Vsi so izrazili željo, da bi se dosegel sporazum. Lloyd George in Clemenceau sta izrazila upanje, da bo italijanska zbornica ravno tako delovala na to, da se doseže sporazum.

Mirovna konferenca brez Italijanov.

LDU. Pariz, 25. aprila. (ČTU.) »Echo de Paris« doznava, da bo mirovna konferenca nadaljevala svoje delo tudi ob odsotnosti Italijanov.

LDU. Pariz, 25. aprila. (ČTU.) »Petit Journal« doznava iz merodajnega vira: Odsotnost italijanske delegacije pri konferenci ne bo ovirala pogajanj z Nemčijo, niti podpisa predmirovne pogodbe.

Napetost med Italijo in zavezniki.

LDU. Pariz, 24. aprila. »Intransigent« pravi, da je razmerje med Italijo in zavezniki napeto. Italijani so odnehali do one meje, ki značijo minimum njihovih zahtev. Zavezniki so odklonili italijansko zahtevo po dalmatinskem ozemlju; zato so oficijelna pogajanja prekinjena. Vrše se samo privatni porazgovori in upati je, da bodo privedli do take rešitve, katero bosta mogli sprejeti obe stranki. — List se peča nadalje z redakcijo pogodbe z Nemčijo in opozarja na dejstvo, da se Orlando ne udeležuje več sej sveta četverice. Nastane vprašanje, kako bo mogoče rešiti ta položaj pred 28. aprilom, ako se italijanska afera ne uredi pravočasno. — Ome-njeni list poroča tudi, da je Barzilai v sredo zjutraj obiskal Clemenceauja, ki mu je predložil nov načrt za sporazum glede Reke.

Angleži in Francozi za Wilsona.

LDU. London, 25. aprila. (ČTU.) Časniki se zavzemajo za izjavo predsednika Wilsona glede Italije. »Times« pravijo, da sta se Anglija in Francoska pridružili naziranju Wilsonovemu, ker se je svetovni položaj izpremenil po letu 1915., po londonskem dogovoru.

Italija sklene poseben mir z Nemčijo iz Avstrijo.

LDU. Haag, 25. aprila. (ČTU.) »Hollands Nieuw-Bureau« javlja: Po poročilih iz dunajskih političnih krogov menijo, da bo Italija z Nemčijo in Avstrijo takoj sklenila poseben mir.

Italijani bodo še počakali.

LDU. Bern, 24. aprila. Jugoslovanski tiskovni urad v Parizu poroča: Zadnje noč se je razširila vest, da je svet treh naprosil italijansko delegacijo, naj se ne prenašli s svojim sklepom, zapustiti konferenco, ampak naj počaka nekaj dni, na kar ji bodo predložili nov načrt za ureditev jadranskega problema. Vsled tega koraka se Italijani ne bodo odstranili. Kakor govore, je Wilson izjavil v terek, da je pripravljen skleniti kompromis glede Reke in Adrije in odnehati toliko, da bi bil pripuščten plebiscit samo v nekaterih pristaniških mestih; vršil bi se šele pozneje. O tem naziranju Wilsona so bili obveščeni italijanski delegatje, ki so pa izjavili, da ne morejo o takem načrtu niti razpravljati in da vztrajajo v polni meri pri svojih prvotnih zahtevah. Italijanska mirovna delegacija v Parizu je dobila iz Italije poročilo, ki pravi, da prihaja položaj v Italiji čimdalje bolj kritičen in da bi bila vsaka potrata časa pogubonosna.

LDU. Pariz, 24. aprila. »Journal des Débats« piše pod naslovom: »Pogajanja o Adriji prekinjena«: Wilson, Clemenceau in Lloyd George so se sestali v terek, da se posvetujejo o reškem in jadranskem vprašanju. Zastopniki Italije so bili odsotni. Rešitev, ki je bila predložena v ponedeljek, ni ugajala italijanski vladi, ki je izjavila, da je bolje prekiniti pogajanja tako dolgo, dokler ne bodo izgotovljeni novi, ugodnejši predlogi.

Novi posveti.

LDU. Pariz, 24. aprila. (DKU.) Wilson, Clemenceau, Lloyd George in Orlando so se danes sestali, da bi znova proučili italijansko vprašanje.

Odmev v Italiji.

LDU Berlin, 25. aprila. (DKU.) »Berliner Tageblatt« javlja iz Lugana: Pariški dogodki vzbujajo v Italiji neprenehoma jako resen odmev. Časopisja opozarja na možnost razpora. Značilen za razpoloženje v Italiji je uvodnik lista »Popolo d'Italia«, kjer se izvaja, da se Italiji ni treba brigati za Wilsona, prav tako malo ne, kakor se Wilson ni brigal za Italijo, ko je Danski odkupil Antile. Idealizem Anglije temelji na njenih blagajnicah. Italija naj torej zavrne diplomatsko zausenco, ilojalno izsiljevanje po alirancih. Evropski položaj je danes ta, da stoji Nemčija, Avstrija, Ogrska in Bolgarska proti ententi. To je strašen blok. Na eni strani pa so se odstranile angleške in ameriške čete polagoma s celine in Anglija potrebuje malone vse svoje čete, da varuje svojo na Irskem, v Egiptu, Indiji, skratka povsod gorečo hišo. Ako bi ententa sklenila mir brez Italije, bo to mir na papirju. Brez Italije se ne sklene noben mir v Evropi ali pa preti v kratkem nova vojska. Naj se v Parizu zbrani diplomatje spomnijo, da tri četrtine Evrope noče ničesar vedeti o dvojnih stotih papirja, ki bi jih radi dali podpisati v Versaillesu.

„Jugoslovansko vprašanje rešeno z 12 besedami.“

LDU. Pariz, 24. aprila. »Paris Midi« prinaša članek pod senzacionalnim naslovom: »Jadransko vprašanje bo rešeno z dvanajstimi besedami«; skoro ves članek je pobeljen po cenzuri. Nekatje v sredi stoji beseda: Italija bi imela . . . ; nato sledi večja bela lisa. Nekoliko niže je odlomek stavka, ki se glasi: . . . a Jugoslovani za- ledje. Od tu je članek zaplajen do konca; pobeljeni prostor ne obsega nič manj kot 120 vrstic. — Najbrže se prisoja x

članku Reka Italiji, za ledje Reke in dal-matinska obala pa Jugoslovanom. Na isti strani pravi Maurice Waleffe pod naslovom: »Italija pred sfingo«, da se vrše, hvala Bogu, pogajanja samo še med Wilsonom in Orlandom in da Clemenceauju, ki ga veže pogodba, ni treba več sodelo-vati. Hrvatje nam očitajo, da smo podpisi-sali londonski pakt, kje pa so bili Hrvatje tedaj, ko smo podpisali pakt?

„Jadranska kriza“ v fran-coskih očeh.

LDU. Pariz, 24. aprila. Pod nadpisom: »Jadranska kriza« piše »Journal des Débats«: Kriza v jadranskem problemu se nadaljuje. Svet četverice ni mogel priti do sporazuma in ne bo mogel, dokler se bo opiral na londonsko pogodbo. Orlando in Sonnino se pogodbe krčevito držita in sta se izjavila pripravljena do majhnih kon-cesij v Dalmaciji, ako se prizna Reka Ita-liji. Wilson odklanja priznanje londonske pogodbe in trdi, da se mora italijansko-jugoslovanski spor rešiti edino-le po želji prebivalstva.

Wilson je v uporabi svojih načel zelo velikodušen in obziren ter ne dela Italiji pri vsem, kar ji gre po pravici, nikakih za-prek; protivi se pa odločno proti vsakršni anksiji pokrajin, ki ne spadajo k Italiji niti geografično, niti politično, niti etno-grafično in od katerih Italija ne bo imela nikakih koristi. V tem naziranju se strinja z njim celokupni ameriški narod. Ideal neodvisnosti in svobode narodov je napa-til Amerikance, da so prišli v Evropo in se bojevali za nas. Zato bi bili po vsej pra-vici globoko razočarani, ako bi mi, ko smo zmagali z njihovo pomočjo, zatajili program, katerega smo tolikokrat pro-glasili.

Mnogo se govori o tem, da je nevar-no, razdražiti Italijo proti nam; nevarnost, ki bi bila v tem, da se ameriški narod ozlovoljen obrne od nas, se pa očitavno podcenjuje. Najbolj fanatični iredentisti niso nikdar zahtevali Reke in Dalmacije, da, Sonnino je svojčas celo odklonil idejo priklopitve Trsta; tako je bilo leta 1914. Italija dobi sedaj v vsakem primeru ja-dransko obalo do Pulja in bo torej za-go-spodovala nad nekaj mogočno avstro-ogrsko vojno luko, o čemer se pred letom 1915 Italijanom niti sanjalo ni. Priznavajo ji oblast nad Valono, ki je najboljša pri-stanišče na jugovzhodni obali Adrije; mo-gla bi doseči, da se proglasi sploh vsa vzhodna obala za nevtralnno, več kot to pa ne more niti zahtevati niti dobiti, ker bi sicer delala krivico sebi in drugim.

Škoda je res, da javnost ne more zvedeti, kaj je Wilson dejal Sonnino med dvema pri pogovoru, ki se je vršil po pri-hodu Sonnina v Pariz. Ta pogovor je imel samo ta učinek, da je italijanska vlada za-čela z velikopotezno propagando, s katero je hotela polagoma prisiliti Wilsona, da bi odnehal. Ako bi Wilson poskrbel za ob-javljenje tega, kar se je razpravljalo pri tem pogovoru, bi bilo italijansko javno mnenje takoj orientirano in ne bi se dalo zaslepiti in fanatizirati.

Dasi skoro vse časopisje tekmuje med seboj v imperialističnih zahtevah, je do-gnano, da ne kažejo množice ljudstva niti najmanjšega zanimanja za to gonjo. Ni težko najti dovolj ljudi za udeležbo pri de-monstracijah, toda samovidci zatrjujejo, da se masa prebivalstva ogreva za Reko ravnotako malo, kakor za Dalmacijo. Ako bi se ljudstvo zavedalo, da nosi ta gonja kal nove vojne, bi spregovorilo nemudo-ma in bi odločno prekrizalo visokoletne načrte imperialistov.

4. maja bomo zvedeli.

LDU. Pariz, 25. aprila. (ČTU.) Kakor poroča »Echo de Paris«, bo v nedeljo, dne 4. maja objavljen v listih izvleček iz mi-rovnih pogojev.

Podpisujte 4% državno posojilo!

V krizah.

Dnevi, ki jih preživljamo, so morda najbolj kritični za rešitev našega vpraša-nja v sporu z Italijo. Pariške vesti poro-čajo, da so Italijani zapustili Pariz ter se nočejo več udeleževati sej mirovnege po-sveta. V zvezi s tem je druga vest, ki veli, da bo Italija sklenila poseben mir z Nem-čijo in Nemško Avstrijo.

So ljudje, ki še vedno ne morejo po-polnoma verjeti v resničnost teh vesti in ki se jim zde sedanji dogodki v Parizu le gola komedija italijanske diplomacije. Morda hoče Italija na ta način z grožnjo streti od-por Wilsonov ter Francijo in Anglijo čisto zainteresirati zase in svoj imperializem. Kakor bi ta razlaga ne bila povsem izklju-čena, vendar ni verjetna. Francija in Angli-ja ne bosta riskirali, da bi odbili Ameriko. Angležem in posebno Francozom je prijat-eljstvo Amerike tisočkrat več vredno ko ljubezen Italije. Wilson je očitvidno napra-vil ta sunek z namenom, da razbije lon-donski dogovor. Če se to posreči, ne bo za Francoze in Angleže nobene ovire, da se tudi v vprašanju Goriške, Trsta in Istre postavijo na našo stran. Velevažna je v tem oziru izjava uradne francoske »Agence Havas«, ki poroča o predžgodovini te krize ter o Wilsonovem prizadevanju za mir stroge pravičnosti. Na koncu rabi besede, ki izzvene v grožnjo napram Italiji in ob-eneem kažejo na vso nevarnost novih kon-fliktov:

»Čeprav so Wilsonove besede se-daj ententi zadale tako hud sunek, vse-bujejo za nas tolažbo in podlago za novo upanje. Kaj nameravajo Italijani s svojim tako demonstrativnim korakom in kaj me-nijo, da bodo z njim dosegli, to se sedaj še ne da presoditi. Vsekakor bi bila misel strašna, ako bi se morali sprizajiniti z mož-nostjo, da vojne grozote na novo vzplame. Ako misli Italija na odkrit in nasilen prelom z Jugoslavijo, naj pač pomisli, da utegne med nasprotniki najti tudi ostalo entento. Sicer pa bi bilo ententi lahko Ita-lijo izpametovati z gospodarskimi in fi-nančnimi presijami. Veliko vprašanje je torej, jeli Italija v resnici povsem osam-ljena, ali pa nima morda njeno sedanje po-stopanje gotovega ozadja in gotovih pod-pornikov. Na vsak način so v Parizu koc-ke padle.«

Težko bi prisodili italijanski diploma-ciji tako malo razsodnosti, da bi se spu-sčala v novo vojsko brez zaveznika. Kdo naj bi bil ta zaveznik? Kakor smo zgoraj omenjali, hoče Italija skleniti poseben mir z Nemčijo. To bi dalo misliti. Toda vendar nam je nerazumljivo, da bi italijanska di-plomacija mogla še zaupati v svojo arma-do, ki je sita vojske bolj ko katera druga vojska na svetu.

Po včerajšnjih poročilih iz Londona Angleži upajo, da se vse dogovorno reši in tudi italijanska delegacija ostane v Parizu še nekaj dni. Le Orlando je že odpotoval. Laška diplomacija, ki ni slaba, se je mor-da hotela s tem korakom odkrizariti odgo-vornosti napram posledicam zmagujočega Wilsonovega stališča. In to bo najbrže glavni povod, da so Italijani zapustili Pa-riz. Njihovo stališče napram lastnemu ljud-stvu je težavno. Težko so dobili argumen-te za vojsko, še težje bo zagovarjati diplo-matične poraze.

Pariški dogodek je učinkoval kot eks-plozija v kotlu, kjer vse vre in kipi. Ni še jasno, kakšne posledice bo to imelo. Toda tudi drugod se pojavljajo večje ali manjše eksplozije razbeljenih kotlov. Pol Evrope je danes podobno takemu kotlu.

Mi živimo tik ob meji dežela, kjer eksplodirajo kotli: Mažarska, Nemčija in — prej ali slej — Italija.

Potrebno nam je resnega napora, da ne zaidemo v tak kotel.

Naši sosedja so nam svarilni vzgledi, kako ne smemo delati! Če hočemo svojo državo ohraniti močno, moramo ohraniti ljudstvu vero v javno poštenje. Korupcija je treba zatirati v prvi vrsti. Nepravilno razdelitve davčnih bremen bole ravno ta-ko ko krivična razdelitev živeža ali pa ce-lo posredovanja za židovske veriznike z

mastjo. To vse povzroča slabo kri in neti ogenj pod kotlom.

Interes naše od vseh strani ogrožene domovine zahteva v teh kritičnih časih, da prav posebno pazimo na vse take pojave. Zavedajmo se, da zunanja nevarnost, ki jo vsebuje krivični italijanski imperijalizem ni tako nevarna, ko notranja nevarnost, ki jo povzroča socialna krivica in nered.

Časi so kritični, zato ne dajamo povoda za kritiko razmer v lastni državi! Pošteno in solidno delo za ljudstvo nas bo rešilo na zunanji in znotraj!

Dr. Trumbič o jadranskem vprašanju.

LDU. Bern, 24. aprila. Jugoslovanski tiskovni urad v Parizu poroča: »Morning-post« od 22. t. m. priobčuje izjavo, ki jo je podal Trumbič pariškemu dopisniku tega lista. Na vprašanje, kaj bi napravila Jugoslavija, ako bi se skušala rešiti jadranski problem brez Wilsona, je odgovoril Trumbič, da se nikakor ne moremo vnaprej obvezati, da bi sprejeli rešitev Francije in Anglije, ki imata vsled londonskega pakta vezane roke. Italija pa s svojim neprijateljskim vedenjem proti nam tudi nikakor ne kaže nepristranskega duha. Anglija in Francija sta se vezali s paktom, ko je nju vojaški položaj to zahteval. Danes pa stoji stvari drugače. Nemčija, ki je bila takrat na višku svojega zmagošlavja, je danes poražena. Avstro-Ogrska ne obstoja več kot država. Jugoslavija ima v upravičenosti svojih zahtev popolno zaupanje in ne bo mogla sprejeti druge rešitve, nego edinole v tem zmislu, da se Wilson, Lloyd George in Orlando izogone londonskemu paktu in poiščejo tako rešitev problema, ki sedaj loči Italijo in Jugoslavijo, da ju bo ta rešitev zopet mogla združiti v dve prijateljski državi. Popolnoma bi mogli zaupati, ako bi te štiri države imele proste roke in bi mogle kot nepristranski sodniki po svoji vesti presojati to vprašanje. Taka razsodba bi bila drugačna, kakor je to sedaj mogoče; bila bi pa tudi velika odgovornost zanjo drugačna, kakor sedaj, ko taki sodbi ni mogoče pripisovati značajne nepristranosti, ker so omenjene države vezane po pogodbi, ki znači popoln anahronizem. Naše mnenje je, da moremo mi sprejeti le tako rešitev, ki odgovarja željam našega naroda. Naši delegatje vztrajajo vsled tega na plebiscitu. Vsako rešitev pa, ki se ne bo skladala z željami naroda, bomo smatrali za vsiljeno. Vendar pa ne moremo pričakovati take odločitve, ker se je mirovni svet sestal v imenu prostosti in pravice.

Nekaj tudi pri nas ni prav!

(Dopis iz kroga naših čitateljev.)

Kar oddahnili smo se pred nekaj tedni, ko smo zvedeli, da je prevzel vodstvo državne prehrane ministrski podpredsednik dr. Korošec, in še bolj nas je zadovoljilo, ko so nam časopisi sporočili, s kako vneto se je lotil dela v svojem novem resortu. Zarek novega upanja nam je zasijal, da se neznosne prehranitvene razmere vendar enkrat malo zboljšajo in da se morebiti vendar enkrat posreči, zatreti grdo, ljudstvu in državi škodljivo špekulantstvo z živili.

Res, veseli smo lahko dr. Korošca na tako važnem mestu. Toda prezreti ne smemo, da en sam mož, pa naj bo še tako zmogen in odločen, ne zmora sam vsega, najmanj pa tej moderni hidri, s katero se

je dr. Korošec tako junaško spoprijel, sam odbiti vseh glav. Preveč se je že razrastla po celi državi.

Tu mu mora priskočiti na pomoč vsa poštena javnost, vsak posameznik izmed nas!

Kako naj mu nudimo pomoč? S samim zabavljanjem v zasebnih pogovorih in z vrščem po časopisih, kakor smo doslej delali, gotovo ne. Oderuhi in prekupčevalci morajo pod ključ. Korošec in njegovi organi jih ne morejo izslediti sami, opustimo torej tisto komodnost, ki smo jo doslej kazali, pa zberimo v vsakem slučaju, ki nam je znan, material, dokaze in priče, pa podajmo poštene ovadbe našim oblastem, da bodo moške postopati. Dan na dan zahtevamo od vlade, da pozapre vse prekupčevalce, ne povemo ji pa imen, in če jih že, pa ne, kaj so posamezniki zagrešili. Pozabljamo popolnoma, da živimo v moderni državi z državljanskimi svoboščinami, kjer ne gre, da bi oblasti zapirale ljudi kar na slepe govorce. Oblastem moramo dati snov z dokazi tako v roke, da bodo tička lahko zgrabile, ne da bi se jim bilo treba bati, da se jim pozneje vsled pomanjkljivih dokazov izmuzne in se same blamirajo. Otrsimo se komodnosti, bolje rečeno lenobe v tem oziru in pojmo oblastem z resnim delom na roke! Potem bo dr. Korošcu njegov boj uspel, mi pa prišli do kruha in zadovoljnosti.

A še nečesa nam je treba in tu bi rad spregovoril par besedi na naslov slovenskega izobraženstva.

Nikar naj eden zida, drugi pa podira. Po časopisih dan na dan beremo najstrožje obsodbe početja raznih prekupčevalcev in veriznikov; politiki in ekonomski se zgražajo nad njimi; ogenj in strelo kličejo nad nje, ker ne poznajo nobenega usmiljenca do bližnjega in nimajo nobenega ozira do mlade države in njenih težkoč; pobili bi najraje vse na papirju, v dejanju pa gre tem pijavkam na telesu ljudstva in države najbrihtnejši del našega izobraženstva, iz katerega se rekrutira večina politikov in voditeljev naroda, naši odvetniki prav pridno na roko s pravnimi sveti in z zagovarjanjem pred oblastmi, da se prebrisanci izmuznejo večinoma rokam pravice, rogajo vsej jezi na papirju in mirno naprej vrše svoj pogubni posel.

V bojno vrsto zoper oderuhe, prekupčevalce in tihotapce bi se morali strniti vsi stanovi. Vsak bi moral v svojem delokrogu pobijati te zverj v človeški podobi. Od odvetnikov bi pa pričakovali, da odklanjajo pravna zastopstva pred oblastmi in intervencije v njihov prilog, pa naj se jim obetajo še tako mastni honorarij.

Kako naj preprosti ljudje verujemo, da je tudi tem gospodom resno za odločen in neizprosno boj zoper omenjene škodljivce, ako prevzamejo slovo odvetnika, ki hočejo igrati vlogo v javnem življenju, zastopanje najhujših navijalcev in tihotapcev, jim sestavljajo prizive in intervirajo dan na dan pri vladi, da razveljavi zaplembe in ukrepe nižjih instanc. Ali ne čutijo gospodje, da bjejo s tem vsej doslednosti pa tudi še marsičemu drugemu v obraz?

»Es ist etwas faul in Staate Dänemark«, ta »Dänemark« je pa enkrat to stran Sotle.

So incompatibilitates, ki ne stoji zapisane nikjer v državnih zakonih, ki jih pa morata narekovati vsakemu človeku vest in čut odgovornosti.

Zavejte se gospodje ob pravem času, da gotove stvari ne gredo skupaj, sicer bomo kmalu tudi Slovenci v isti korupcijski mlakuži, v kakršni tiče naši sodržavljanji onstran Sotle. Bodite v boju zoper enega naših najhujših sovražnikov doslednejši, sicer bo kmalu tudi dr. Korošec mahal s svojim

ostrim mečem po samem zraku in nikdar zadel zločincev, ki so jim njegovi udarci namenjeni. Mi bomo pa še huje stradali, se tresli pred prekucijami in — Lahom.

Dr. L. R.

Povišek železniških tarifov.

Kar čez noč se je odločila naša vlada, da je ugodila zahtevi južne železnice in zvišala tarife za osebni promet za 200%. Prihika je bila ugodno izbrana: strašila je stavka železničarjev, torej le hitro! In brunne duše bodo prepričane, da so železničarji krivi tega v gospodarski zgodovini nezasižanega poviška in da bo ves denar, kar ga bo po tej drakonični odredbi več steče v blagajne železnic, izgubil v žepih železničarjev.

No, stvar ni tako enostavna. Da je južna železnica stavila gorostasne zahteve, si lahko mislimo vsi, četudi nismo pogledali za kulise, za katerimi so se vršila pogajanja. Kdor količkaj pozna narodno gospodarstvo, ve, da je južna železnica last tujega, osobito francoskega kapitala. Ve tudi, da je ena izmed najpasivnejših prog na svetu, ker je tako nesrečno zgrajena, da požira vzdrževanje proge in prevoznega materiala skoraj ves dohodek. Znano je tudi, da je bila ta železnica po raznih poizkusih podržavljenja itd. neoblegeno dete rajne avstrijske vlade, ki pa kljub večnim subvencijam in privilegijem ni moglo dorasti tako, da bi bilo aktivno.

Vse to je bilo gotovo znano tudi našemu železniškemu ministrstvu. Vse to je bilo znano gotovo tudi finančnemu ministrstvu, ki je po človeški pameti gotovo tudi soodločevalo pri povišanju tarifov.

Južna železnica teče po precejšnjem delu juga bivše monarhije. Zato je stopilo njeno vodstvo gotovo s precej sličnimi zahtevami do vlad vseh novonastalih državnih tvorb na tem teritoriju. Da je bilo nad vodstvom južne železnice, ko je stavila svoje zahteve na posamezne vlade, precej vpliva bivšega dunajskega vodilnega mesta, je očito vsakemu, ki ve, koliko skrbi je posvečalo nekdanje avstrijsko nemštvo ravno vodilnim mestom južne železnice na Dunaju, ki je doseglo to, da so imeli Nemci pri južni železnici večno platno in škarje v rokah.

In naša SHS-vlada je bila prva, ki se ni upala protiviti zahtevam, ki jih je stavila nanjo južna železnica! Po kratkem, neznatnem boju — 200% poviška za osebne tarife! Konec. Južna železnica, inozemski kapital se smeji in za njim se grohoče v pest tudi cela Nemška Avstrija.

Zakaj jasno je kot beli dan, da bo moralo naše jugoslovansko ljudstvo plačevati za grehe bivše Avstrije na korist sedanjih njenih nemških dedičev. Dokaz je lahek. Velik del prog južne železnice leži v ozemlju Nemške Avstrije. Tam je tudi tisti del, ki je vsled terenskih razmer za vzdrževanje najdražji.

Sedanji finančni minister v Nemški Avstriji profesor dr. Schumpeter je n. pr. v svojih predavanjih omenil, da se človek najdražje na svetu vozi v železniškem kopeju preko Semmeringa.

Kar je dosegla južna železnica pri nas in pri Nemški Avstriji, pojde seveda v skupno blagajno. Nemško ljudstvo bo plačalo približno eno četrtino več nego doslej, naše jugoslovansko pa trikrat toliko — pa se poravnava vsa zadeva...

Da je 200% povišek osebnih tarifov antisocialna odredba prve vrste, spozna vsakdo prvi hip. Koliko uradnikov, delav-

cev in članov vseh slojev mora živeti ločenih od svojih rodbin vsled stanovanjske mizerije po naših mestih. Takemu človeku — na tisoče jih je! — je bil praznik, če je mogel v prostem času k svoji rodbini izven mesta. Zdaj si mnog tega »luskusa« ne bo mogel dovoliti. Seveda v sedanji materialistični dobi taki familiarni razlogi ne zaležejo več.

Ta 200% povišek pa bo tudi navil vse cene vseh potrebščin. Trгоvec bo zvalil ta izdatek na odjemalca. Če kdo sanja, da bodo visoki tarife oplasil naše verižnike, se moti. 300% poviška pri »zaslužku« jih bo ohranilo pri dobri volji. V prvi vrsti pa bo povišek tarifov podražil one potrebščine mest, ki se dnevno dovažajo z dežele, kakor zelenjavo, sočivje, mleko itd. Vsak producent bo sploh zahteval od konsumenta več nego doslej z ozirom na visoke izdatke pri osebnem prometu.

Jasno je torej, da poviška osebnih tarifov ne bodo trpeli samo oni, ki faktično potujejo z železnico, ampak vsi sloji, vse ljudstvo in da bo to spet ena stopinja višje v že itak neznosno draginjo. In zakaj to? Da si južna železnica, tuj kapital, v družbi z Nemško Avstrijo opomore in reši vsaj del tega, kar je vojna vzela, na račun žuljev našega že itak bednega jugoslovanskega in osobito slovenskega ljudstva.

In kaj nudi južna železnica vsaj formalno ljudem, da ji za vožnjo plačajo trikrat več nego prej? S svoje strani prav nič ne. Ni več vagonov, ni več vlakov, ni nobene materijalne udobnosti. Če se promet za sedanje razmere vrši precej brezhibno, je to le zasluža naših slovenskih železničarjev, ne pa uprave železnice. In železniško osebo je tudi del ljudstva, ki bo na lastni koži čutilo neprijetne posledice poviška tarifov, o katerem bi vsakdo mislil, da je njim le v korist.

Vprašanje, teh 200 odstotkov mora priti na dnevni red tudi v parlamentu. Tu je lepo torišče za naše poslance, da izvedo od kompetentnih mest za vse nam zakrite zakulisne vzroke, ki so prisilili našo vlado, da je dovolila ta povišek kar od danes na jutri. Hvaležni bomo vodilnim možem, če nam res dokažejo železno nujnost, ki jih je prisilila do te odredbe. Še hvaležnejši pa, če bo s tako hvalevredno brzino dovolila in izvedla tudi kake druge naredbe, ki bi bile gospodarstvu in ljudstvu v prid, n. pr. zakon o vojnih dobičkih. Bojimo se le, da se tam, kjer je treba stopiti kapitalistom na prste, vrši vse po polže, kjer je pa vse ljudstvo prizadeto, z brzino električnega toka.

Laški vojaki se upirajo.

LDU. Berlin, 25. aprila. (ČTU.) »Lokalanzeiger« javlja: Množe se poročila o močnem revolucionarnem gibanju v italijanski vojski. Potovanje italijanskega vojnega ministra ima svoj glavni vzrok v tem, ker so čete ob splošni stavki v Milanu odpovedale pokorščino in niso hotele nastopati proti stavkajočim. Nad 10.000 mož milanske garnizije se je s svojimi častniki pridružil temu gibanju in izjavilo, da se bodo priklonili socialnim revolucionarjem. Zahtevali so takojšnji mir sporazuma, ker nočejo, še enkrat bojevati se za imperializem. Nadalje zahtevajo odstranitev kralja in socialno republiko. Ker prihajajo tudi iz drugih mest Italije slična poročila, se ne morejo smatrati ti pojavi kot lokalni. Od dobro poučene strani se poroča, da so z vlado in z njenimi načrti zadovoljni samo še oni častniki, ki niso bili nikoli na fronti in ki se smatrajo sedaj kot premagovalce Nemčije in Avstro-Ogrske.

LISTEK.

Peter Zrinski in Fran Krsto Frankopan na morišču.

Odlomek iz zgodovinskega romana

»Urota«.

(Dalje.)

— Jaz mislim, da je že mrtev, se nasmehne Molitor. Danes je četrtek, 30. malega travna, da, za danes je bilo določeno, ob osmi uri. Njegova glava je torej padla v dunajski mestni posve-tovalnici, kamor so ga privedli ponoči pred tremi dnevi. Ko sem ga videl zadnjikrat minul teden, bil je blede in moder, pravi mrtev. Tudi grof Tattenbach ne bo več dolgo čakal — — —

— Osmo ura je minula, da, Nadasdy je mrtev, zine Abele. Njegovo ime je izbrisano iz p'eniške matice. Njegovi otroci so dobili ime: Kreuzberg.

— Govorilo se je, da bo milostivi cesar dal oni krasni Nadasdyjev grad Pottendorf z velikim posestvom slavne-mu in prezaslužnemu generalu grofu Montecuculiju, se oglasi tiho sodni prisednik Grubel, mršav in grbav stavec.

— Čulj ste renico, potrdi Abele. Prav je tudi, da se nagrade vsi oni,

ki verno in neumorno služijo premilostivemu cesarju.

— Vsekako, prav je, da se obilno nagrade, doda dvorni tajnik Podestá.

— So-li Nadasdy-u tudi desnico?... vpraša ponižno sodni prisednik Markl, droben in blede starček.

— Niso mu je odsekali. Cesar ga je pomilostil pred tremi dnevi, kakor tudi Zrinskega in Frankopana, odgovori Abele.

— Zrinski in Frankopan ne vesta, da se jima ne bodo odsekali desnici, hitro pripomni mestni sodnik.

— Nismo jima hoteli povedati, da jih je cesar pomilostil.

— Hoteli smo, da bosta v strahu, se pohvali Molitor.

— Dosti posla sta nam naptirali vikne Hanugel, zapisnikar kazenskega sodišča, visok in debel, zažarenega obraza.

— Tudi jaz bom mirneje spal, kadar Zrinskega in Frankopana ne bo na svetu, reče tiho Podestá.

— O, tudi jaz! se vmeša z zasopelim glasom vladni zastopnik Domhofer, debel čok na okroglastih nogah.

— Pravijo, da je mladi Ivan Gnade grozen, kar je njegov oče, doda Podestá.

— Mladi Gnade!? ... razširita oči sodnika in načelnika.

— Ivan Zrinski, sin Petrov, se bo imenoval odsedaj: Ivan Gnade. Tako je

odločil premilostivi cesar, pojasni Molitor. Na vse misli Njegovo Veličanstvo.

— Čuli smo, da je premilostivi cesar plačal mnogo sv. maš za Zrinskega, Frankopana in Nadasdy-a, hoče reči priednik Markl gotovo ginljivo.

— Dva tisoč za vsakega; skupaj šest tisoč! potrdi zastopnik Domhofer.

— Ves svet ve, da je premilostivi cesar najboljši vzor vsakemu pravemu kristjanu! vzdihne Markl.

— Ste-li videli danes jutraj Zrinskega in Frankopana? vpraša Molitor mestnega sodnika Pleyersa.

— Videl sem jih pred eno uro, se prikloni sodnik. Kakor so mi pravili kapucini, je Zrinski prebdel celo noč, a Frankopan je spal nekaj ur, do dne; trdo je spal, dokler ga ni prebudilo ono treskanje. Po šesti uri sta bila pri sv. maši, vsak za se. Izmučena sta, toda popolnoma mirna. Ne-prenehoma molita Boga.

Isti trenutek se vzdigne vršč glasov z obzidja in streh: na trg je stopilo iz orožarne deset ljudi, na licu imajo vsi črno krinko, ogrnjeni, so vsi z dolgimi črnimi plašči. Veter je razgnal vse oblake, nebo je postalo čisto in jasno. Oni okrinkani gredo, dva in dva, počasi na ono stran, kjer se je vzdigovalo obzidje, tu se razvrste nemi, brez besedice.

Hrup se poleže: nek d'elno t'romb'kov za onimi okrinkanisi t'rob'okami iz oro-

žarne na trg visok in močan človek, noseč nekaj na rami: nekaj dolgega, ovitega z rudečim platnom. Na veliki glavi rudečkasti, na kratko ostrizeni lasje; lice gladko obrito, zabuhlo in blede, oči izredno velike, plave in bistre, neizrazljivo nedolžne in mirne. Po debelih deskah kakor po mostiču stopi na morišče, odloži ono dolgo z rame na klado, se nasloni nanjo in prekriza roke na prsih. Tako stoji in gleda v nebesno modrino tja preko obzidja.

— Krasen dan! veter vedno lahnejši. Glej, kako mirno stoji Mohr na morišču! Zdi se, da ni mnogo pil, pravi z nežnim glasom Abele pripogivši se k Molitoru.

— On se zna obvladati, zašepče Molitor, pogleda na kapucinski zvonik in pravi glasneje: A kaj čakamo? ...

— Da, že je čas, odgovori Abele. Gospodje, vsak na svoj posel, kakor je dogovorjeno. Obrnivi se k vladnemu zastopniku Domhoferju ga zaprosi: »Pojdite k Zrinskemu in Frankopanu in jima javite, da sta izbrisana iz plemiške matice, in ne samo ona, ampak tudi njihovo potomstvo. Dokler se jima to ne javi, jih po zakonu ne moremo odvesti na morišče.« Nato reče Abele zapisnikarju kazenskega sodišča Hanugelu: »Ko jima prečitate obsodbo, povejte jima, da je med tem časom prišlo z Dunaja pomiloščenje, da se jima ne bo odsekala desnica. Ne pozabite na to.«

Zdajci odidejo v orožarno z dvajsetimi

Razna poročila.

Uradniške draginjske doklade.

m Belgrad, 25. aprila. Nakazovanje draginjskih doklad uradništvu je podalženo do 1. januarja 1920.

Nemški delegati v Parizu.

LDU Pariz, 25. aprila. (Brezžično.) Nemška vlada je uradno javila v Parizu, da njeni zastopniki ne bodo odpotovali iz Berlina pred 28. aprilom in da bodo mogli dopisati v Versailles še le 1. majnika. Zastopniki bo spremljalo tudi sedem novinarjev.

Bavarska izključena od mirovne pogodbe.

LDU, Curih, 25. aprila. (ČTU.) Agentura Radio potrjuje vest, da so ententne vlade sklenile, da bo Bavarska izključena od mirovne pogodbe. Bavarska tudi ne bo deležna živil, ki so določena za Nemčijo.

Francoz Slovincem.

Med nami se je nekaj časa mudil odlični francoski publicist, urednik Jugoslovanom najbolj naklonjenega francoskega lista »Journal des Debats« vicomte M. Begouen. Kakor smo o njem že poročali, je to naš stari prijatelj, ki je že leta 1887. obiskal jugoslovanske kraje. Sedaj po več ko 30 letih nas je zopet obiskal in si ogledal tudi naše severne meje. Sedaj odhaja zopet nazaj v francosko domovino. Ob tej priliki je naslovil na našega urednika sledeče poslovilno pismo:

Moj dragi tovariš!

Bili ste tako ljubeznivi, da ste opozorili vaše bralce na moje bivanje v Sloveniji in to ste storili na način, ki me je prav posebno razveselil. Zato se vam zahvaljujem kar najsrčneje.

Prijazno ste se spomnili mojega zadnjega potovanja (1887!) v Sloveniji, tedaj ko sem začel svoje časnikarsko delovanje, ko sem pošiljal »Journal des Debats« (katerega sodružnik sem bil že tedaj) svoje študije o avstrijskih Slovanih. Torej nismo šele od danes list, ki ga zastopam, in jaz sam prijatelj Jugoslovanom.

Da bi spoznal vaše narodnostne težnje sem imel tedaj kot vodnike rodoljube kakor Terstenjak, Bački, Strossmayer, ki so pa že vsi preminuli, ne da bi videli uresničeno svoje upanje do neodvisnosti in združenja.

Za me je to velika radost, da se morem sedaj v zgodovinskem trenutku, ko se uresničujejo vaše narodne težnje, nahajati zopet v Jugoslaviji. Čutim potrebo, da vam izrazim, kako živo želim, da bi politične okolnosti dovolile, da bi vi prejeli kar najbolj možno zadoščenje.

Med tem, ko vam izražam svojo željo, vem, da sem tolmač javnega mnenja v Franciji. Zaznal sem, da je včeraj nekdo vaših sorojakov, ki se je vrnil iz Pariza, izrazil v nekem vašem časopisu isto mnenje, kar me je zelo razveselilo. Ne morem zadostno povdariti simpatij, ki jih ima Francija za vse Jugoslovane. Francoski in srbski vojniki so se borili ramo ob ramo, delili iste težave, isto trpljenje, isto slavo. Mi vemo sedaj — dolgo časa nismo vedeli — za vse persekucije, ki ste jih morali pretrpeti za vaš narodni ideal in mi ne moremo pozabiti navdušenja, s katerim ste strli jarem zatiralcev. In pred sto leti, niso li bili Ilirci in Francozi bratje?

Tudi Francoz, ki pride v Slovenijo, je obdan od simpatij, kar mu je zelo prijetno, in od svojega bivanja v Ljubljani more ohraniti le najlepše spomine.

Prejmite, moj dragi tovariš, srčen in hvaležen izraz mojih najboljših spominov

Vaš udani

M. Begouen.

suličarji in stotnikom von Ehrjem ti-le gospodje: mestni sodnik Pleyers in njegovi prisidniki Markel in Grubel, vladni zastopnik Domhofer in zapisnikar kazenskega sodišča Hanugel.

Abele, Molitor, Podestá in domači načelnik Eierl stopijo na ono vzvišeno mesto sredi trga nasproti morišča.

Mestna garda in suličarji, ki so ostali na svojem mestu, so se boljše razvrstili, vsi so se zravnali in po povelju prijeli orožje. Pet bobnarjev je že sedaj uprlo oči v pooblaščenca, ker jim je stotnik von Ehr zapovedal, da jih morajo ostro gledati in takoj vsi na en mah zabobnjati, ako jim pooblaščenca namignejo z roko, da to store.

— So-li dobro zaprta vsa mestna vrata? vpraša dvorni tajnik Podestá popolnoma tiho Abele.

— Ne bojte se, dragi prijatelj, dobro so zaprta.

— Danes je v tem mestu mnogo vojaštva, sikne Abele.

— Niste-li pomislili na kakšno izdajstvo? . . . hoče zopet dvorni tajnik.

— Na vse sem pomislil. Ne bojte se!

— Tudi vi ste nekaj razburjeni, se nasmehe prisiljeno Podestá.

— Jaz nisem, ali zdi se mi, da je Molitor prebledel, odvrne Abele z drhtečim glasom.

Politične novice.

+ O našem sporu. Pod tem naslovom priobčuje »Pravda« iz »Revue parlementaire« več mest članka: »Italijansko-slovenski problem,« ki ga je napisal sam izdajatelj revije Henri de Chambon. Na nekem mestu piše Chambon: Mi se skladamo z »Messaggerom« in »Tribuno«, kadar dar ti zahtevajo, da Italijani ustvarijo močno obrambo proti germanizmu. Ali dve roki sta več vredni kakor ena, in za preprečenje pota na Vzhod in perzijski zaliv je neobhodno potrebno, da se ustvari močna Jugoslavija. Kar se tiče očitka, da ni pametno poveriti straže onim, ki so bili do včeraj najvernejši zavezniki germanizma, pomeni to malo. »Tribuna« pozablja, da je bila Italija včeraj zaveznica germanizma, medtem ko je bila Srbija njegov uporni nasprotnik in so Hrvatska in ostali slovenski deli prenašali muke jarma svojih gospodarjev in čakali edino na ugoden trenutek, da se otrasejo svojih verig. Ta trenutek je nastopil. Ne razburjajte njegovega radostnega glasu. Bolje je mirno poslušati, kako prehaja odmev s planin v nižave, iz dolin na morje. Vem dobro, da Italijani Hrvatoma predbacivajo, da so bili močni sovražniki. To je dobra hvala, bodite politiki in ustvarite vdane zaveznike iz teh izbornih vojakov. Kaj je potrebno za to? Malo duha pravičnosti in mnogo političnega duha.

+ Tudi plebiscit Goriške oddan mirovni konferenci. Jugoslov. dop. urad v Parizu poroča: Tudi plebiscit Gorice in goriških krajev je izročeno tajništvu mirovne konference. Izvzemši malega števila Italijanov v Gorici se je cela Goriška izjavila za zedinjenje z državo Srbov, Hrvatov in Slovincem.

+ Delegacija dalmatinskih okupiranih občin v Parizu. Jugoslovanski dopisni urad v Parizu poroča: Delegacija dalmatinskih okupiranih občin zbrana na sestanku načelnikov okupiranih občin v Splitu dne 16. februarja je oddala tajništvu mirovne konference na Quai d'Orsay dne 1. aprila plebiscit naroda okupiranih dalmatinskih občin. Predložila je istemu original kakor tudi poverjen prevod zapisnika sestanka načelnikov okupiranih občin. Zapisnik njihovih izrecnih pooblastiteljev v Splitu, od katerih je delegacija poslana, nadalje pooblastilo občin, narodnega denarnega zavoda in Zadruga zveze v Splitu, ki šteje 300 zadrug članic s 60.000 člani, ki so vsi gospodarji z rodbinami. Pridejan je tudi izvod službene statistike. Delegacija dalmatinskih okupiranih občin je istočasno izročila mirovni konferenci memorandum, v katerem razlaga izvršitev plebiscita in njegov rezultat, po katerem se je za ujedinjenje z državo Srbov, Hrvatov in Slovincem izjavilo 96 : 93 odstotkov skupnega prebivalstva v okupiranem dalmatinskem področju naglašujoč, da odstotek kulminira na dalmatinskem otočju, kjer dosega povprečno skoraj 99 odstotkov (otok Mljet 100 odstotkov). V memorandumu se opira dalmatinska delegacija na od zaveznikov sprejeta Wilsonova načela o samoodločbi narodov. — Delegacija dalmatinskih okupiranih občin je bila pod vodstvom predsednika jugoslovanske delegacije, Pašiča, pri mirovni konferenci sprejeta v avdijenci pri ministru zunanjih del Pichonu, kateremu je sporočila rezultat plebiscita in se pritožila zaradi italijanskega terorja v okupiranem ozemlju. Naglašala je karakteristično dejstvo, da se nahajajo internirani v taboriščih na Sardiniji in Siciliji baš oni, ki so bili za časa vojne preganjani in internirani od avstrijskega vojnega terorja. Omenili so se tudi zadnji slučaj dr. Makičeva, dr. Desnice, župana Stojčiča in drugih.

Dnevne novice.

— Presv. škof dr. Anton Bonaventura Jeglič se je odpeljal 25. t. m. v dekanijo Kranj na kanonično vizitacijo, ki bo trajala do 25. maja. Kratek presledek bo le 4. maja, ko bo podelil gospod knezoškof red subdiakonata letošnjim bodočim novomašnikom.

— Zrinjsko-frankopanska slovesnost. Deželna vlada za Slovenijo v Ljubljani odpošlje kot svojega zastopnika k sprejemu vlaka z zemeljskimi ostanke Zrinjskega in Frankopana v Mariboru poverjenika dr. Karla Verstovška, ki bo ondaj v imenu deželne vlade pozdravil došle goste in nato spremil vlak do Zagreba, kjer se bo kot vladni zastopnik udeležil vseh slovesnosti.

— Naročajte »Večerni list«! Iz raznih pismenih vprašanj smo uvideli, da po nekod še ne poznajo našega novega dnevnika. Tem na ljubo bodi tu novo povedano, da izhaja dnevnik »Večerni list« v Ljubljani v Jugoslovanski tiskarni (prej Katoliški tiskarni) vsak dan razum nedelji in praznikom ob 2. uri popoldne. Cena mu je na mesec 5 kron. Posamezne številke se prodajajo po 30 vin. »Večerni list« moremo priporočati najtopleje vsem našim somišljenikom in prijateljem. Kdor parkrat čita ta vsestransko zanimiv časopis, ga ne more več pogrešati.

— Apostolstvo sv. Cirila in Metoda. Letos je minilo 10 let, odkar se je Apostolstvo uvedlo med Jugoslovani, najprej v ljubljanski škofiji, potem pa v več hrvatskih škofijah. Obenem praznujemo 1050-letnico smrti sv. Cirila (umrl 14. februarja 869 v Rimu). Ob tej priliki je Apostolstvo izdalo novo izdajo živopisa sv. Cirila in Metoda z dodatkom o slovanskem bogoslužju. Tiska se zbirka deklamacij in iger v proslavo sv. Cirila in Metoda. Knjigi bo naslov »Proslava sv. Cirila in Metoda«; izšla bo v drugi polovici majnika. Naj bi se letos ideja Apostolstva sv. Cirila in Metoda zanesla v zadnjo gorsko vas. — Novi tajnik Apostolstva je gospod T. Tavčar, kaplan pri Sv. Jakobu v Ljubljani.

— Padli ljubljanskega pešpolka št. 17. Mrliški listi v včerajšnji notici objavljenih padlih so svojem na razpolago v pisarni Slovenskega Rdečega križa (Poljanska cesta št. 4). Tam leže tudi mrliški listi dne 15. junija padlih: Vegel Mart., r. Sv. Križ-Krško, 1893; Pilttauar Fr., Krška vas-Krško, 1884; Šlosar Pavel, Matulje, Volosko, 1896; Leskovšek Marko, Dobje, Celje, 1886; Osolin Fr., Krtina, Kamnik, 1891; Dimnik Ivan, Jezica, Ljubljana, 1898; Senica Al., Šmihel, Novo mesto, 1899; Kucler Fr., Sp. Šiška, 1896; Feldin Henr., Dobrna, Celje, 1899. Po 1. maju se pošljejo mrliški listi na pristojna okrajna sodišča. — S—c.

— Več reda! Zadnje dni opažamo, da imajo v posloplju poštno-čekovnega urada v Beethovnovi ulici zvečer okna razsvetljena, kar bi značilo, da je uradništvo zaposleno tudi v večernih urah. — Ker je urad dopoldne odprt za stranke in je osebe tudi popoldne v pisarnah, moramo sklepati, da se v tem uradu dela mnogo čez predpisani čas, je tedaj toliko dela ali pa primanjkuje osebja. — V enem kot drugem slučaju naj se nastavi nove moči, ker dosedanje uradništvo čezurnemu delu trajno ne bo moglo biti kos. Če se prav spominjamo, je bilo pri poštno-čkovnem uradu SHS razpisanih čez 40 uradniških in poduradniških mest ali se še dosedaj niso oddala? Nekoliko čudno je pač, da država na eni strani podpira toliko število brezposelnih — tudi pisarniške moči — na drugi strani pa ravno državni uradi tožijo, da ne morejo dobiti potrebnega osebja. Zakaj se pa prosta mesta ne razpišejo tudi v drugih časopisih in ne samo v Uradnem listu? Od brezposelnega se ne more pričakovati, da naj si poleg svojega dnevnika, ki ga mora čitati že radi aprovizacijskih zadev, naroča še slovenski Uradni list iz nemške tiskarne. — Kuratorji čekovnega urada naj tedaj poskrbi, da se skoraj razpišejo še prosta mesta in nastavijo nove moči, da bo delo šlo hitreje od rok, od ravnateljstva pa pričakujemo, da bo že z ozirom na ugled tega važnega urada poskrbelo za primerno nagrado osebju, ki vrši čezurno delo. — Upamo, da te vrstice ne bodo zaman! — (Sicer se nam pa čudno zdi, da prošnje, ki so jih mnogi vložili za sprejem v čekovni urad, še sedaj niso rešene. Urad deluje, tožijo že, da gre delo čez glavo, a zunaj pa čakajo kvalificirani ljudje na milosten odgovor na svoje prošnje. Vse kaže, da se je tudi tu trdno udomačil avstrijski Birokracijl)

— Poroča. Dne 22. t. m. sta bila poročena v mestni cerkvi v Velikovcu gosp. dr. Janko Kotnik in gđ. Mira Piskernik. Poročil ju je ženinov brat Šimen Kotnik, kanonik v Velikovcu. Priči pa sta bila gospa dr. Angela Piskernik, muzejska asistentka v Ljubljani, nevestina sestra, in profesor dr. Fr. Kotnik, ženinov brat. — Jugoslovanskemu korotanskemu paru želimo obilo sreče!

— Društvo finančne straže na Slovenskem nam piše pod naslovom: Čistimo. Uslužbenci finančne straže, ki so svoječasno službovali pod zloglasnim nadkomisarjem Ramroth-om in komisarjem Tachretnig-om se nujno pozivljejo, da vpsljejo o ravnanju imenovanih s podrejeno finančno stražo vse podatke društvu finančne straže na Slovenskem v Ljubljani, Vodnikov trg št. 5. Ker se gorimenovani še vedno nahajajo v različnih državnih in vojaških službah kraljevine SHS je naloga društva, da te trinego na pravem mestu ožigosa.

— Vojaška preskrbovalnina. Oddelek za narodno brambo nam poroča: Z ozirom na članek, priobčen v Vašem cenjenem listu dne 16. aprila t. l., v katerem pišete trdi, dačasne določbe narodne vlade v Ljubljani (Uradni list XXVII in XXXVIII) niso in nikdar niso bile umestne, izvolite objaviti sledečo pojasnila: Po prevratu, ko so zaradi občega nereda prenehali centralni uradi z določiljanjem preskrbovalnim invalidom in so se pri narodni vladi od vseh strani oglašali invalidi brez pokojnine, ki še niso bili pri nadpregledu, je bilo vladi na tem, da nemudoma nakaže prislužka nezmožnim, obolelim in pohabljenim vojnim poškodovancem do končne ureditve preskrbovalnin mesečne preskrbovalnine. Upoštevali so se vsi, katerih zmožnost za izvrševanje meščanskega poklica je vsaj za 25 odstotkov zmanjšana. Razlike med obolelimi in pohabljenimi narodna vlada glede višine preskrbovalnin v teh začasnih določbah ni delala, ker so

prvi kot drugi potrebni podpore. Glavno navodilo naredbe je bilo, da se nujno pomaga pomoči potrebnim, da se preskrbovalnina napram določbam zastarelega zakona primerno zviša, da se ugotovi bolezen oziroma pohabljenost in da se ugotovi popolna delanzmožnost, oziroma odstotek nezmožnosti izvrševati meščanski poklic. Na podlagi te ugotovitve se zaenkrat izplačujejo preskrbovalnine v višini, ki jo določa naredba, bodo se pa tudi po bodočem zakonu invalidom lahko nakazale preskrbovalnine, ne da bi jih bilo treba še enkrat pregledati. Končno veljavni enoten zakon za celo kraljevino bo moglo skleniti samo narodno predstavništvo v Belgradu. Dokler pa tega zakona ni, je naredba poverjeništa z narodno brambo, s katero so preskrbovalnine začasno urejene, pač umestna in zelo potrebna. Na podlagi te naredbe je bilo samo pri vojnem dopolnilnem poveljstvu v Ljubljani pregledanih že nad 3000 invalidov in jim je bila nakazana preskrbovalnina od 1. novembra 1918 dalje. V primeri s stariim zakonom so se preskrbovalnine povišale, kakor je razvidno iz sledečih primerov: 1. Delanzmožen pešec je po starih predpisih v najboljšem slučaju prejemal letno 960 K, po naredbi se mu more nakazati letno do 1825 K. 2. 100 odstotkov poklica nezmožen je prejemal preje letno 360 K, sedaj dobiva 1095 K. — Da omenjena naredba ni in ne more biti popolna, je samonosebi umevno vsled razmer, ki so jo rodile. Na podlagi te naredbe ugotovljeno zdravstveno stanje, oziroma telesne hiše, bodo podlagi tudi v bodoče za nakazilo preskrbovalnin. Tako se bo tudi onim poškodovancem, katerih zmožnost za izvrševanje njihovega meščanskega poklica je zmanjšana za manj nego 25 odstotkov in ki sedaj ne dobivajo preskrbovalnine, na podlagi sedaj izvršenih nadpregledov nakazala preskrbovalnina, ako bo zanje zakon tisto določil.

— Oko nezadovoljneža. Od vzgojitelja smo prejeli: Če bi med nami nastopil strog pedagog, bi opazil marsikaj, kar bi bilo treba grajati. Pa tudi preprost šetalec se mora dostikrat nehoti zgroziti, ko vidi, kako je preveč proslavljana »svoboda« zmešala pojme starih, a predvsem mladim. Danes srečavaš že čisto mladostne parčke po javnih in samotnih šetališčih, ne da bi kateri zardel radi tega. Mladenka s knjigami v roki zajde v mestne loge s kavalirjem, ki njegov videz nič prida ne izda. Nismo poklicani za oglednike in nadzornike, a dozdeva se, da bi te »visokošolke« našli drugič dan po raznih tečajih. Kakšna je društvena vzgoja na teh zavodih, nam ni znano. Začeli smo zopet s cvetličnimi dnevi. Lepo to, samo žal, da smo proti koncu meseca. Pa za dijaštvo moramo že kaj žrtvovati. Toda, ali je tako nujno, da se mora ta prireditve končati s plesom, ko je vendar naš ljubljani vladika v zadnjih pastirskih listih tako svaril pred to za mladino vsekako pogubno zabavo? Ali so aranžerji vpoštevali, da so na ta način izkazali dobro voljo naštetu prijateljev naših akademikov? Ali so pozabili, da je del naše domovine še vedno pod pestjo zemljelačnega Italijana? Resni so dnevi, in ne dnevi lahkomišelnih zabav! Izpregovoril bi še katero o podivjanosti in neotesanosti številnih mladih zlikovcev, ki ne morejo pustiti na miru nobene ograje, nobene javne stola, nobene javne naprave, nobene zidu, da ne bi na njih pokusili svoje razdirajoče sile, da ne bi vtisnili vanje svoje sirovosti in zlobnosti v obliki ostudnih besedi in grdega pisanja; a izkušnja uči, da pri takih izda kvečemu šiba in palica.

— Vsi orožniki niso taki. V časnikih berem objave o raznih orožnikih, ki so med vojsko bili avstrijski rabelji, sedaj pa iščejo službe v državi SHS. Vsi pa niso taki in menda so taki orožniki v veliki manjšini. Pri nas, v okrožju vipavske orožniške postaje, kjer je bil načelnik g. Ivan Rudolf, ki služi sedaj pri orožniškem poveljstvu v Ljubljani, ni bil med vojno politično preganjan nikdo, dasi je bilo celotno prebivalstvo od začetka srbofilsko in je glasno dajalo izraza svojemu mišljenju. Orožniki bi jih lahko prijeli deset na dan, če bi bili hoteli. Mene je naznanil okrajni glavar na armadno poveljstvo, da sem politično škodljiv in bilo je že sklenjeno, da se me internira na Štajerskem. Vsako noč sem pričakoval, da me odpeljejo, in samo spretnosti gospoda Rudolfa se imam zahvaliti, da se to ni zgodilo. Bil sem splošno znan nacionalist, in vendar sem živel z orožniki zasebno v najboljšem prijateljstvu in sem večkrat uspešno pri njih posredoval. Okraj je bil težaven, ker se je nahajal v zaledju fronte in bil vedno močno zaseden od vojaštva, a vendar je skrbel, kolikor je mogel za ljudstvo, da ni trpelo preveč škode. Ko smo zvedeli, da je Avstrija razpadla, so orožniki prvi sneli nemški napis in orla ter se označili z našo trobojnico, ko smo še drugi premišljali in omahovali. Priznanja in nagrade seveda od avstrijske vlade gospod Rudolf ni dobil, med ljudstvom v Vipavi si je pa pridobil mnogo prijateljev.

Dr. L. Lénard.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani naznanja vsem članom »Matice hrvatske«, da so knjige za leto 1917. pravkar došle in so istim na razpolago v imenovani knjigarni.

— **Prošnje kadetnih aspirantov za sprejem v skupno vojsko.** Vsi oni enoletni prostovoljci, ki so dovršili častniško šolo, položili tozadevne izpise ter imajo izpolnjene tudi druge pogoje za imenovanje praporščakom, oziroma podporočnikom, naj nemudoma predložijo komandi Dravske divizijske oblasti službenim potom predpisane prošnje za sprejem v skupno vojsko SHS. Tem prijavam se morajo priložiti vse tozadevne listine, ter izjava častniškega zbora glede službene in izvenslužbene sposobnosti. Oni enoletni prostovoljci, kateri so prošnje za povišanje že vložili, naj predložijo samo pravilno izpolnjene formulare prijavi za sprejem v skupno vojsko SHS. Predpisani formularji se dobe v adjutanturi Dravske divizije v Ljubljani.

— **Komisija za terjatve proti bivšemu erarju** objavlja: Likvidacija stare države na Dunaju vodi in nadzira posebna mednarodna likvidacijska komisija, ki sestoji iz zastopnikov vseh novih držav, ki so nastale iz stare Avstrije. Ta komisija določa in izdaja kot vrhovni organ za likvidacijo vsa navodila in vse direktive. V vsakem likvidujočem ministrstvu je ta komisija postavila poseben kolegij, v katerem so istotako zastopane vse nove države s člani, ki so jih poslale k likvidaciji na Dunaj. Kolegiji vodijo likvidacijo posameznih ministrstev po navodilih gorenje komisije in s pomočjo prideljenih uradnikov. Vse prijave se porazdele na pristojne oddelke, v katerih rešujejo došle vloge prideljeni uradniki po redu, kakor so bile vložene. Iz tega je razvidno, da je treba vsako terjatve razum popolnoma enakovrstnih prijaviti posebej. Likvidacijska komisija na Dunaju je določila, da se priznavajo le terjatve, katerih obstoj in upravičenost sta brezdvomno dokazana. Vse stranke naj torej prilože svojim prijavam naročilne liste, prevzemna potrdila in druga dokazila, ki jih imajo v rokah. Potrdila naj se predložijo v izvorniku, ker prepisi ne zadostujejo. Ker se vse zadeve obravnavajo pri bivših centralnih uradih stare države na Dunaju, naj se prijave prilože še nemški ali pa naj se prijavam prilože nemški prevodi, da se rešitev zaradi oskrbe prevodov brez potrebe ne zavleče. Na kak način se bodo reševale terjatve izvirajoče iz vojnodajatelne zakona še ni določeno. Za povračilo »Vojnih škod« sploh še ne obstaja vsake zakonite podlage. Pod »Vojne škode« spadajo najrazličnejši slučajni n. pr. vsled streljanja ali požara porušena poslopja, opustošenja zemljišč, poškodba na vojnih operacijah neudeleženih oseb vsled slučajnih vplivov različnih bojnih sredstev, škoda in vse druge take stvari, ki so jih povzročili s kanzeskimi dejanji posamezni vojaki ali celi oddelki itd. Glasom iz Dunaja došlih informacij so do nadaljnjega ustavljena vsa izplačila, da se vse prijavljene terjatve enakomerno krijejo. Za enkrat obstoji naloga likvidujočih centralnih uradov le v tem, da v posameznih slučajih ugotavljajo in pripoznavajo prijavljene terjatve kot likvidne. Glede izplačil pa se bo odločilo šele pozneje. Komisija za terjatve proti bivšemu erarju je v stalnem stiku z našimi člani likvidacijske komisije na Dunaju. Za enkrat je prejela te informacije. Kakor hitro dobi novih pojasnil se bodo tista objavila. Po teh informacijah se rešujejo tudi vloge strank, ki prihajajo k tej komisiji. Da se delo olajša in pospeši, naj se za enkrat vsaka prizadeta stranka istočno drži teh navodil.

— **Goriče nad Kranjem.** Goriški fantje so priredili na velikonočni ponedeljek gledališko predstavo »Dimež«, ki je prav dobro uspela. Za krassen užitek gre zahvala predvsem juristu g. Bidovcu Tinkotu, ki je vodil predstavo in imel glavno vlogo »Dimeža«. Igralo se je vsestransko dobro. Fantje, le tako naprej! Čisti dobiček se porabi za napravo društvene dvorane izobraževalnega društva.

— **Št. Vid pri Zatičini.** Na Velikonočni ponedeljek smo ustanovili čebelarstvo podružnico. Zborovanja se je udeležilo nad 100 čebelarjev, ki so vsi člani podružnice. G. A. Lapajne z Grma je nam poljudno predaval o naprednem čebelarstvu. Razložil nam je posebno eksportni in žnidaršičev panj ter orodje, ki ga rabimo pri čebelarjenju v teh panjih. Načelnikom podružnice je bil izvoljen učitelj Lovro Jevnikar, namestnikom Ceglar Alojzij, tainikom in blagajnikom Rudolf Krašovic. Dokler se ne ustanove nove podružnice, pripada ta k podružnici višnjegorski in žužemberški sodni okraj. Pristopite k podružnici vsi čebelarji! V vseh večjih krajih (Žužemberk — Višnjagora) ustanovite lastne podružnice!

Ljubljanske novke.

lj † **Miha Zega.** Včeraj popoldne je nagloma umrl v Ljubljani bivši poslanec goriškega dež. zbora g. Miha Zega, veleposestnik v Kanalu na Goriškem. Na sprejehu na Mirju je srečal znanca, s katerim sta si segla v roko. Znanec ga vpraša:

»No, kako Vam gre?« Zega odgovori: »Petrpeti moramo in čakati boljših dni.« Nato si znanca zopet sežeta v roko ter se poslovita. V tem hipu se g. Zega zgrudi. Še enkrat je odprl oči in takoj nato izdihnil. — Bolehal je dolgo vrsto let na arteriosklerosi — ovapnenju žil. Možato je prenašal hude udarce usode. Italijanska vojska mu je uničila skoro vse imetje. Kakor na tisoče drugih beguncev, se je potikal v pregnanstvu in čakal boljših dni v domovini. Naj bi mu Bog dal boljših dni v boljši domovini! N. p. v m.! V deželnem zboru je nekaj časa zastopal goriški okraj, izvoljen na programu S. L. S. Družini naše iskreno sožale!

lj **Igra »Revček Andrejček« na odru Ljudskega doma.** Opozarjamo, da bude to tako priljubljeno igro pripravilo Kat. društvo rokodelskih pomočnikov na odru »Ljudskega doma« danes, v soboto, in jutri, v nedeljo. Pričetek igre je obakrat točno ob pol osmi uri zvečer. Vstopnice se dobivajo pred pričetkom predstave pri blagajni od pol sedme ure dalje.

lj **Gospodarski odsek Zveze Orlov** ima nujno sejo v ponedeljek, 28. aprila točno ob četrt 8. uro zvečer v Zvezini pisarni.

lj **»Naše vstajenje«** je predmet propovedi na belo nedeljo v kapeli oo. jezuitov.

lj **Shod Marijine kongregacije gospodov** pri jezuitih v ponedeljek 28. t. m. ob pol 8. uri zvečer.

lj **H koncertu Minje Tomšinske.** O ruski umetnici Minji Tomšinski pišejo zagrebške »Novosti«, da je mlada ruska goslačica imela v Zagrebu velik izreden uspeh. Občinstvo jo je burno klicalo in neprestano zahtevalo, da dodaje novih točk. »Agramer Tagblatt« piše o njej med drugim: Tomšinska ima temperament kot vulkan pred izbruhom, robustno moč, ki se včasih tudi na stroške lepote izživji, moško energijo, ki pri ženskem spolu ni vsakdanja. Zdi se, da skladbo z vso grozo in vročino prekipevaločega temperamenta doživlja. V njej tiči neka premoč velikega ruskega naroda. Tudi je njeno tolmačenje koncertnih skladb največkrat ed običajnega tolmačenja različno, originalno. Karakterističen je njen originalni ritmični čut, ki se na elementarni način izraža. Poslušalce potegne s seboj z elementarno silo.

lj **Cvetlični dan.** Danes popoldne in jutri dopoldne bodo prodajale ljubljanske gospodične pod protektoratom ge. dr. Brejčeve in ge. dr. Tavčarjeve cvetke na korist akad. menzi v Zagrebu. Naj ne bo nobenega, ki ne bi vsaj z majhnim darom pomagal naši mladini na njeni težavni poti. V isti namen je dohodek plesa, ki ga priredi dijaški odbor v nedeljo zvečer ob osmi uri v gornjih prostorih Narodnega Doma. Vstopnina k plesu, ki je združen s prosto zabavo, znaša 10 K za osebo.

lj **Pravoslavni vojaški duhovnik,** ki je bil premeščen v Ljubljano, da vodi dušno pastirstvo tukajšnjih pravoslavni vojakov, išče že dalje časa zase in svojo soprogo primerne stanovanje. Potreboval bi dve sobi s kuhinjo. Njegovo prizadevanje je doslej bilo zaman. Prosimo hišne posestnike, naj dajo tako primerno stanovanje na razpolago, četudi proti visoki ceni.

lj **Imenovanje.** Anton Jagodič, pis. oficijal lin. okrajnega raynateljstva je bil imenovan za pis. pristava (adjunkt) IX. činovnega razreda.

lj **Skupna pevška vaja** za Vodnikovo slavnost se vrši danes točno ob osmih zvečer v društveni sobi na Jurčičevem trgu. Polnoštevilna udeležba neobhodna.

lj **Društvo finančne straže za Slovenijo** v Ljubljani ima svojo redno odborovo sejo dne 4. maja t. l. ob 9. uri dopoldne v Ljubljani, Vodnikov trg št. 5. Gg. odborniki se vabijo, da se te odborove seje zanesljivo udeležijo. Ker se bo na tej odborovi seji poročalo o uspehu delegacije v Belgradu, se vabijo tudi člani tega društva.

Najnovejše.

LAŠKI DELEGATI ZAPUSTILI PARIZ. LDU Pariz, 25. aprila. (DunKU) Reuterjev urad javlja: Orlando, Barsilai in Diaz so odptovali snoči ob osmih v Rim. Četrtri delegat (Sonnino) ostane na svojem mestu.

GENERAL DIAZ BO IGRAL POMEMBNO VLOGO!

LDU Ženeva, 25. aprila. (DunKU) Ministrski predsednik Orlando je sporočil pariškemu korespondentu italijanskih listov, da mu je bila vročena vprašalna pola s podpisami Wilsona, Clemenceauja in Lloyd Georgea, ki se tiče jadranskega vprašanja. Orlando se v podrobnosti ni hotel spuščati, ker pridržuje objavo kralju. Najbrž se bo vršil v Rimu kronski svet, kjer bo igral general Diaz zelo pomembno vlogo.

ITALIJANI GROZE ENTENTI.

LDU Berlin, 25. aprila. (DKU) Kakor poroča »Allgemeine Deutsche Zeitung«, razglša »Perseveranza« trgovski bojkot proti aliirancem in takojšen vstop v trgovsko zvezo z Avstrijo in Nemčijo. Če tedaj ne pridemo do svojih pravic, bomo zaprli ameriškanskim, angleškim in francoskim trgovcem svojo deželo.

LAHI ZA TRŽAŠKO LUKO.

LDU Rim, 25. aprila. (Brezlično.) Ministrstvo za promet je ustanovilo komisijo za razširjenje tržaških pristaniških naprav.

POVERJENIŠTVO ZA ISTRO ODPRALJENO.

LDU Zagreb, 25. aprila. Današnje uradne »Narodne Novine« priobčujejo banovo naredbo, s katero se v zmislu sklepa ministrskega sveta odpravlja poverjeništvu za Istro in se odkazuje vsi posli, ki se tičejo Istre, v poslovanje banu.

ZRINSKI IN FRANKOPAN.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.) m Zagreb, 25. aprila. Za slavnostni prenos kosti narodnih mučnikov Zrinskega in Frankopana se vrše velike priprave. Vlak z zemeljskimi ostanki narodnih mučnikov pride preko Mariboru 28. t. m. ob 4. uri popoldne v Zagreb, kjer ga bodo sprejela vsa zagrebška društva. Dne 30. aprila ob 9. uri dopoldne bo slovesen pogreb, ki se ga udeležijo vsa društva z zastavami. Pred kolodvorom bodo pela združena pevška društva Zajčevu »Pojmo pjesmu«, pred stolno cerkvi pa himno »Lepo našo domovino«. Mrtvaški oder bodo okrasile gospe Kola sestara SHS s bršljanom, nabranim na nekdanjih starih gradovih Zrinskega in Frankopana. — Za zunanje goste se bodo preskrbela prenočišča po hotelih in zasebnih stanovanjih. Belgrajsko občino bo zastopal poseben poslanik.

REGENT ALEKSANDER V ZAGREBU.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.) c Belgrad, 25. aprila. »Jutarnji list« poroča, da bo regent prestolonaslednik Aleksander odpotoval čez sedem dni v Zagreb, kjer bo ostal nekoliko dni. Prisostvoval bo slovesnemu pogrebu zemeljskih ostankov Zrinskega in Frankopana.

DR. KOROŠEC V DALMACIJI.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.) Belgrad, 25. aprila. Ministrski podpredsednik dr. Korošec je odpotoval preko Sarajeva v Dalmacijo, kjer bo posetil Metkoviče, Dubrovnik in Split.

ZA ŽENSKO ENAKOPRAVNOST.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.) Belgrad, 25. aprila. Na tretji dan velikonočnih praznikov je zborovalo žensko prosvetno društvo. Zborovanje se je zavzelo za žensko enakopravnost. Sprejete resolucije zahtevajo popolno enakopravnost žensk z moškimi v javnem in zasebnem življenju.

»HRVAT« PROTI »OBZORU«.

Zagreb, 25. aprila. Na včerajšnji članek »Obzora«, v katerem pravi, da je narodno predstavništvo samo orkester, ki spremlja napeve ministrskega sveta, protestira tudi starčevičansko glasilo »Hrvat«.

VOJAŠKA IMENOVANJA.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.) m Belgrad, 25. aprila. Črnogorska divizionarja Martinovič in vojvoda Janko Vuković sta sprejeta v jugoslovansko vojsko v činu generala.

TUJI PODANIKI V NAŠI DRŽAVI.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.) m Belgrad, 25. aprila. Z dobro poučene strani se zatrjuje, da je ministrski svet odredil, naj se ustavi razpravljanje vseh prošenj tujih podanikov za priznanje državljanstva v kraljestvu SHS.

ČASNIKARSTVO.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.) m Sarajevo, 25. aprila. Dne 15. t. m. je izšel zadnji »Slovanski Jug«. Člani njegovega uredništva vstopijo v uredništvo novega glasila demokratske stranke, ki izide 1. maja.

USTAVLJENA DELA NA SAVI.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.) m Belgrad, 25. aprila. Grajenje savskega železniškega mostu se je ustavilo vsled narastle Save. Vse ozemlje je poplavljen; v vodi je izginilo tudi gradivo za most.

PROSVETA.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.) m Sarajevo, 25. aprila. Poverjenik za prosveto, Štepan Grdjič, je odstavljen in dodeljen ministrstvu za prosveto.

VELIKA SOKOLSKA SLAVNOST V ZAGREBU.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.) m Zagreb, 25. aprila. Dne 27. aprila bo tukaj velika sokolska slavnost vseh hrvatskih sokolskih organizacij. Tega sokolskega večja se udeležijo tudi Slovenci.

1. MAJ — BREZ ALKOHOLA.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.) m Zagreb, 25. aprila. Glasilo socialno-demokratske stranke, »Sloboda«, prinaša z ozirom na proslavo 1. maja komunike, ki pravi med drugim: Sklep včerajšnje skupščine zagrebških delavskih poverjenikov in načelnikov organizacij je sklenil, da se praznuje 1. maj vse drugače kot navadno. Ker so organizirani tudi natakariji, bodo 1. maja zaprte tudi vse gostilne. Zagreb bo praznoval 1. maj s prekinjenjem dela kot še nikdar doslej. Popoldne in

zvečer bodo razne prireditve, nekoliko koncertov; popoldne bodo na razpolago kinematografi, zvečer gledališče, a nikjer se ne bo točilo alkohola. Na ta način hočemo najjasneje označiti pomembnost dneva.

VSEUČILISKA VEST.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.) m Zagreb, 25. aprila. Ban je imenoval srednješolskega profesorja dr. Arturja Schmidta za privatnega docenta na filozofski fakulteti za zgodovino umetnosti in spomenikov na ozemlju kraljestva SHS.

BAVARSKI ŠPARTAKOVCI KORAKAJO NA TIROLSKO.

LDU. Inomost, 25. aprila. (CTU.) Neposredno ob tirolski meji ležečo vas Mittenwald so zasedli bavarski Špartakovci. Od bavarskega zdravilišča Partenkirchen korakajo Špartakovci proti tirolski meji. Na tirolski strani se je vse potrebno ukrenilo, da se prodiranje ustavi.

Vestnik S. K. S. Z.

* **Kat. slov. izobraževalno društvo** v Makincju priredi na belo nedeljo ob 3. uri popoldne zgodovinsko igro »Stempihar« in veseloigro »Čašico kave«. Pridite v obilnem številu.

b **Dramatični odsek katol. del. društva** na Jesenicah je uprizoril na velikonočni ponedeljek ljudsko igro s petjem »Mala pevka«. Ta predstava je uspela izredno dobro, zato zasluži, da se jo spomnimo na tem mestu. Posamezni prizori na odru so bili naravnost čarobno krasni in so prijetno iznenadili mnogobrojno občinstvo. K temu je pripomogla okusna in slikovita dekoracija odra z izvrstno razsvetljavo in slikovitimi narodnimi nošami. Naslovno vlogo male pevke Zaličke je izvedla gđc. Pokaljškova z izredno finim umevanjem in umetniškim čutom. Njen pevski talent s krasnim srebrnim glasom bi delal čast tudi večjemu odru. Temperamentno je nastopil g. Rozman v vlogi puščavnika Benkota in nam podal v gladki in nepriljubljeni besedi, s svojim toplim in zaupljivim glasom častiljivega starčka tako živo in dovršeno, kakor da bi ga v resnici zrl pred seboj v plemenitem očetovskem delovanju. Dober je bil tudi Jošt (g. Savinšek), četudi za vlogo nekoliko premlad. Ostale manjše vloge so bile več ali manj dobro izvedene, a posebno pohvalo zasluži zanimivo inscenirana otroška igra s petjem, ki je vzbudila živo odobravanje med občinstvom. Pozabiti ne smemo vrlega društvenega orkestra in njegovega pridnega vodjo, ki je s pozornim spremljevanjem pevskih točk in sviranjem lepih godbenih skladb povečal uspeh predstave. Prireditve v Delavskem domu so prav številno obiskane in privabijo mnogo zunanega občinstva. J.

* **Orlovski tabor na Šmarni gofi** se vrši v nedeljo, dne 4. maja. Zbirališče ob pol 8. uri zjutraj v št. Vidu. Ob 10. uri dopoldne sv. maša na Šmarni gori; po maši tabor, na katerem govore zastopniki O. Z. in domači fantje. Kosilo v št. Vidu. Popoldne prijateljski sestanek na vrtu Blaž Potočnikove Čitalnice s petjem, godbo in telovadnimi nastopi. Pri taboru sodeluje jeseniška godba. Prireditve se udeležijo vsi odseki ljubljanske okolice, ki naj svojo udeležbo radi kosila naznanijo br. Janku Hočevarju, Dež. banka, do srede. Odseki, skrbite za polnoštevilno udeležbo bratov ali v kroju ali v civilni obleki! Orlovski tabor naj bo manifestacija orlovske misli! — Kakor čujemo, se ga udeležijo tudi člani in članice nekaterih naših izobraževalnih društev.

* **Slov. kat. izobraževalno društvo** v Dobropoljah je uprizorilo na velikonočni ponedeljek popoldne po litanijah Finžgarjevega »Divjega lovca«. Vsi igralci in igralko so zadovoljivo rešili svojo nalogo. Dvorana je bila nabito polna kot še nikdar poprej. Igra se v nedeljo popoldne ob istem času ponovi.

Delovanje avstrijskih rabljev.

Ljubljanski dopisni urad poroča: Odlok avstrijskega višjega armadnega poveljništva op. št. 13167 z dne 5. dec. 1914 omenja, da se je dogajalo, da je dobivalo slovansko moštvo po agitatorjih izkaznice, ki so jim v ujetništvu jamčile denarno nagrado in dobro oskrbo. Baje nudijo tudi legitimacije sokolskih društev kot rusofilski znaki, pravi omenjeni odlok, lastniku prednosti v ujetništvu. Temu je treba posvetiti največjo pozornost ter moštvo, zlasti novodošle nenadoma in brez navedbe vzroka preiskovati. V primeru, da se najdejo taka rusofilska znamenja, se mora z ozirom na razmere, zlasti pa proti agitatorjem, uvesti sodno postopanje po prekem sodu (po § 327 voj. kaz. z.). — Iz navedenega je razvidno, kako se je hotelo pod avstrijskim režimom zatreti vse, kar je bilo slovanskega, bodisi s pomočjo vešal, bodisi drugače. Vsakdo, kdor se je smatral za zavrednega Slovana, je bil neoprestano u ne-

varnosti, da ga kdo ne ovadi in spravi na vislice. Koliko je padlo nedolžnih žrtev, ne samo pod krvnikovo roko v Galiciji, na Ruskem in v zaledju, temveč tudi v zasedeni Srbiji, kamor so s silo gonili slovenske in celo jugoslovanske čete v boj proti lastnim krvnim bratom. Na isti način kakor v Galiciji, so vlačili tudi v Srbiji slovensko vojaštvo za vsak najmanjši izraz slovenske narodnosti pred divizijska sodišča, kjer so jih obsojali zaradi morebitnih sokolskih legitimacij in znakov in vlačili na vislice. Ostale pa so gonili s strojnimi v fronto. V srbskem obmejnem ozemlju v Slavoniji in Bosni so avstro-ogrski podarniki »srbske narodnosti« avstrijske oblasti polovile kot vohune in izdajice ter jih na podlagi dvoumne brzoglavke »Zapirati, ne obešati« in ki so jo tolmačili »Zapirati ne, obešati«, obsojali po prekem sodu na smrt. To potrjujejo zanesljive priče. Tudi na Kranjskem smo imeli svoje krvnike. Tako je na primer neki požunski žid, stotnik Schwitzer, imel posebno nalogo, da je lovil po dolenskih krajih začasno od vojaške

službe oproščene ter jih kot sleparje pošiljal na fronto. Posebno so mu bili na srcu takozvani »p. v.« O istem stotniku pripovedujejo priče, da je vršil rabeljsko službo v Benečiji za časa ponesečene junjske ofenzive, kjer so med Italijani ujeli tudi nekaj Čehoslovakov, ki jih je isti stotnik pustil kratkoma obesiti. To se je zgodilo v mestih Stino in Matta ob Livenci. Značilno je, da so te Čehoslovake izdali lastni tovariši — Italijani. — Vsekakor so ta dejstva značilna za visoko duševno kulturo avstrijskih oblastnikov, ki so sistematično hoteli zatreti in iztrebiti vse, kar je šutilo slovensko. Pa se še najdejo ljudje, ki jih ogorčujejo trenutne nepravilne v naši svobodni Jugoslaviji.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani

Stenski zemljevidi. Jugoslovanska knjigarna naznanja s tem, da je odkupila vso Ed. Hölzelnovo zalogo velikih slovenskih

in srbskih stenskih zemljevidov z vsemi pravicami vred. Ti zemljevidi so v Jugoslovanski knjigarni nalepljeni na razpolago in popolnoma prirejeni, da se razobesijo v šolah, uradih, pisarnah itd. Spodaj označene cene ostanejo v veljavi le, dokler je kaj nalepljenih izvodov na razpolago; kakor hitro se pa nalepljeni iztisi razprodajo, bo novo knjigovsko delo in material povzročilo zdato večje stroške, ker so cene med tem zelo poskočile. Sploh pa tudi nalogi nenalepljenih zemljevidov niso veliki. Na razpolago so: **Kranjski Orožnov zemljevid Kranjske**, Merilo: 1:130.000, segajoč preko Gorice, Trsta, Reke, Zagreba, Maribora, Celovca itd. Velja nalepljen 60 K. **Orožnov zemljevid Primorske** (Goriške, Trsta, Istre) v istem merilu in izvršitvi, segajoč preko Ljubljane, Reke in globoko na jug, nalepljen 60 K. **Orožnov zemljevid Faleške**, Merilo: 1:200.000, nalepljen 54 K. — **Orožnov zemljevid Pona**, Merilo: 1:20.000.000, nalepljen 40 K. **Orožnov zemljevid Evrope**, Merilo: 1:4.000.000, nalepljen 40 K. — Nadalje zemljevidi s srbsko

nomenklaturu v cirilici: **Mandić, Planinobij** (brez državnih mej), nalepljen 50 K. — **Stojičić, Palestina**, Merilo: 1:236.000, nalepljen 45 K. — **Mandić, Evropa**, Merilo: 1:4.000.000, nalepljen 40 K.

Matí pogrešanega edinca Karla Brežnika, prošlaka 5, komp., 17. pp., l. 1892. v Škofji Loki rojenega čevljarja, ki je bil 28. avgusta l. 1915 v Galiciji ter se je zadnjikrat javil iz Saricina Saratova in iz evakuacijske bolnišnice št. 80 v Kursku spomladi l. 1918, prosi one, ki kaj vedo o njem, da ji proti vrnitvi stroškov javijo v priporočenem pismu na naslov: Marija Breznik, Škofja Loka št. 31.

Kdo kaj ve? Kateremu izmed vojakov je kaj znano o mojem sinu Ivanu Hudmalu, 17. pešpolk, 8. stotinja, II. bat., vojna pošta 32, Zednjikrat mi je pisal 22. avgusta 1915 iz Galicije, od tistega časa pa ni nobenega glasu več o njem. Kdor kaj ve o njem, naj sporoči njegovi materi Mariji Hudmal, Korpe št. 3, p. Lukovica-Blagovica. Stroški se povrnejo.

Resna ženitna ponudba! 29 letni poštni uradnik želi znana v svrhu ženitve z gospodično ali vdovo v starosti od 18 do 20 let, katera ima posest o, obrt ali primeren kapital. Neonomne ponudbe z natančnimi podatki, ako je le mogoče s sliko, prosi se vpostati pod šifro »Uradnik 29«.

Automat, pripraven za večjo gostilno, je napravljen. Več se po vze pri Ivanu Potočnik, Arnlca p. Gorje.

Krepak Jani, star 17 let, želi vstopiti v kakemu koljarju kot vajenec. Želi hrano in stanovanje. Naslov pove uprava lista pod št. 2665.

Za **sobnosnikarska dela** se priporoča Fr. Amoroz, Ljubljana, Rimska cesta 11.

Lepo me loviano sobo in kuhinjo za 2 osebi se išče. Naslov pod št. R. št. 2628 upravi lista.

Kot **gospodinja** išče mesta inteligentne vdova z enim 10 letnim fantom in svojim pohištvom pri kakem starem gospodu, (tudi v župnišče) če je tudi holan. Razume fino kuhati in voditi vsako gospodarstvo in poljedelstvo. Ponudbe na upravnistvo »Slovenca« pod št. 2664.

Autoprejemnik 710 x 90 kakor tudi druge dimenzije kupi Ivan Siška, tovarna parafetov Ljubljana, Mete kova ulica 4. Istotam se kupi tudi močnejši osebni avto.

Kdo posodi državnemu uradniku, poštenemu Slovencu, tisoč kron, katere vrne v teku štirih mesecev z obrestmi. Cenj. ponudbe pod »Vedno hvaležna« na upravo »Slovenca«.

Naročajte „Slovenca“!

Amoslova kuharica za Zagreb se išče. Mesecna plača K 100. — Ponudbe na upravnistvo »Slovenca« pod »Šušak« 2674.

Lej ojar išče a l. ma em za stalno v središču mesta s posebnim vhodom in električno razsvetljavo. Ponudbe pod »Tehnika« na upravo »Slovenca«.

Keruzno polenilo moko in potentni zdroj se prodaja v večih in manjših množinah po nizki ceni proti takojšnjemu odemu. Naslov pove: ugoslovanski anonas in informacni zavod SIBELJA & ROZANČ, Ljubljana, Francovo nabrežje 5.

Več izurjenih **švuj in krojaški pomočnik** se sprejme takoj. Ozira se le na prvo moči proti dobri plači. Naslov pove »Uprava „Slovenca“ pod št. 2666.

LOVCI PEZPI! Radi opustitve lova se prodaja kratkodišnja pištolica (mačka z 2 meseca starim mladcem 49, pove uprava lista pod št. 2667.

izurjen slovenski pomočnik kakor vajenec se takoj sprejmeta. Ponudbe z navedbo plače na: Maks Macher, za lova stekla, Štambor.

Samn ke cisto in dea l. ugoslovansko tovarna za kemično čišče JOS. REICH, Ljubljana, Poljanski nasip 5. Podružnica: Selenburg, ul. 4. | 2361

Čevčarski in krojaški stroji so do istotam sukavec na debelo, najboljše znamke »Veriga« po 400 jrdov. Jos. Pelekan, Ljubljana.

Na prodaj je lepa piemenska, dobra **moizna krava**. Poljanska cesta št. 5.

Prostovoljna dražba v Siski na Celovški cesti št. 70. Prodajalo se bo dne 2. in 3. maja od 9-12 in 3-6 razno pohištvo.

Oves po 2 kroni kg prodaja Sever & Komp Ljubljana Wolfova ul. 12

V termaleem kopalnici Toplice pri Novem mestu se sprejmejo za letošjo sezono **1 strojnik, 1 maser in 1 kopalniška služkinja** (maserka).

Ponudbe s prepisi spričeval, katera se ne vrnejo, na ravnanstvo.

Solicitorja sprejme takoj odvetnik dr. Ivo Benkovič v Ljubljani, Mikloševca c. 6.

Prodaja se dobro ohranjen bencin motor 20 PH s opremo za vago. Ije, pove »Uprava lista pod št. 2651.

Išče se v našem trgovina

in nekaj posestva v kakem trgu ali večji prometni fari ne predalec od železnice. — Cenj. ponudbe na upravo lista pod »Jugosloven 2634«.

Stalo se za vzorno kresčansko obitelji na Sutaku pri Reki za takojšnji nastop:

- kuharice**, ki bi poleg druge delice pomagala tudi pri hišnih delih;
  - sobarice**, ki se razumi na pospravljanje sob, zna krpav, sivati in likati perle;
  - šofere** za navadna hišna opravila, pranje, snakanje ter pomoč pri vrtnih poslih; taka, ki bi znala molziti in krmiti krave, ima prednost;
  - štopac** (sluga), ki zna opravljati hišna in vrtna dela.
- Ponudbe s prepisi spričeval in potrdilom pristojnega župnega urada o nemadevanem življenju sprejema do 15. maja uprava »Slovenca« pod šifro »Šušak 2651«.

ELEKTRARNA V ŠKOFJI LOKI kup. več o množino gole **bakrene žice** 3 do 5 milimetrov debele.

KORESPONDENTINJA popolnoma zmožna strojepisja, slovenskega in nemškega jezika ter knjigovodstva se sprejme. — Ponudbe na elektrarno v Škofji Loki.

LOKAL za trgovino ali kaj podobnega se v središču mesta odda. — Naslov pove uprava slovenca pod 2667.

Sprejme se **KUHARICA** ve-tna, poštna in izurjena, stara ne nad 35 let. Ponudbe pod »ZVE STA 26 2« na upravo »Slovenca«.

PERICA vajena likanja se sprejme takoj pri ravnateljstvu graščine Kriz, pošta Kamnik.

Nudim za takoj (dokler se zaloga):

- I kavin nadomestek** odprt in v zavojčkih à 1, 1/2, 1/4 kg . . . . . kg K 9-
  - Pralno mlo**, maščobno . . . . . kg K 10-
  - Mele**, riževe št. 1, 2, kos K 680, 760-
  - Sukanec**, 400 Jard (330 m) . . . . . tucat K 70-
  - Krema za čevlje**, tucat K 18-
- LEOPOLD KNEZ, KRŠKO.**

Razglas. Celotupno deželna vlada za Slovenijo je z naredbo z dne 10. aprila 1919, št. 446, odredila:

§ 1. Vsak avtomobil in motocikel brez ozira na vrsto in rabnost mora biti opremljen do 30. aprila 1919, prijavljen avtoferatu deželni vladi za Slovenijo, ki bo vodil evidenco vseh avtomobilov in motociklov na ozemlju Slovenije. Prijave na tiskovinah, ki se dobivajo pri avtoferatu, je kolkovati s 2 K; prijave državnih in vojaških oblasti so kolka proste.

§ 2. Vsak avtomobil in motocikel dobi na podlagi prijave svojega lastnika evidenčno številko in tablico, ki mora biti pritrjena pri avtomobilu na sprednjem stenu pred saferskim sedezem, pri motociklu pa na vezniku sprednji in zadnji vili.

§ 3. Vsak avtomobil mora imeti spredaj in zadaj po dosedanjih predpisih (32. naredba bivšega avstrijskega ministrstva za notranje zadeve z dne 28. aprila 1910) napravljeno in pojenjeno tablico s črkama »SL« in evidenčno številko, ločeno od črk s kratko prečno črto. Številke do 199 so arabske, tisući se označujejo z rimskimi številkami; na primer: SL-909.

Za motocikel zadošča ena tablica s črkama »SL« in z evidenčno številko, pritrjena, kakor je predpisano v § 32. citirane naredbe. Številko pritrjen avtoferat, pričesati z eno, in večer ločeno za avtomobile in motocikle.

§ 4. Vsak lastnik avtomobila (motocikla) mora dokazati, da je bil avtomobil (motocikel) že pred dnem 23. oktobra 1918, njegova last, oziroma da ni bil pred omenjenim dnem last bivše avstro-ogrskje vojaške uprave.

V dvojnih primerih avtoferat ali njegov zastopnik izvrši ogled avtomobila (motocikla). Stroške trpa — če se izkaže, da so lastnikovi podatki pravilni — deželna vlada za Slovenijo, v nasprotnem primeru pa prijavitelj.

§ 5. Vsak avtomobil (motocikel), o katerem sedajni lastnik ne bo mogel dokazati, kar zahteva § 4., bo smatral avtoferat za demobilizacijsko blago in ga bo zaplenil.

§ 6. Avtomobili (motocikli), ki prihajajo iz ostalih delov kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev, potem iz tujih držav ter ostanejo več nego 14 dni na ozemlju Slovenije, se morajo istotako prijaviti pri avtoferatu deželne vlade; o tem dobe lastniki pisмено potrdilo, oziroma, če ostanejo trajno v Sloveniji, naše evidenčno številko.

§ 7. Označba, navedena v § 3., in evidenčna tablica (§ 2) mora biti na vsakem avtomobilu (motociklu) najpozneje do dne 31. maja 1919 pritrjeni na predpisanim mestu, drugače se bo lastnik kaznoval z globo do 600 K, oziroma z zapornim do šestih tednov.

Mestni magis rat Ljubljanski, dne 19. aprila 1919.

Razglas. Leseni most čez Mali Graben na koncu Opekarske ceste pri mitnici je v nevarnem stanju in potreben obsežnega popravila. Vsled tega bode most od 25. aprila 1919, nadalje za dobo popraviljanja za vsak promet popolnoma zaprt, na kar se občinstvo opozarja.

Mestni magis rat Ljubljanski, dne 25. aprila 1919.

Več vagonov zdravega **kanjskega sena in slame** v prešanem stanju ima oddati od štajerskih postaj, naloženo v vagon: **Ve trgovina Franc Oset, Vranksko pri Celju.**

MIOMIRISNI CVJETICI Iz života siromaska Isukrstova sv. Franje Avžanina. Upravo izšla knjiga puna lepote, zabave i istine onako baš kakav je bio i nas sv. Franjo. Zato je ova knjiga našla na veliki interes kod navste evro doživila i treće izdanje. — Hrvati osjećaju mir i duše Franjine u njegovim sticima i zavoljni su ih; jer je sudbina naša vezana s njegovom. Zato su se već prije kitili ovim cvjeticima. — Izdala: »Narodna knjižara« Zagreb, Ribajak 6. Cijena K 4-50 i postarija 90 hil.

Javna dražba toplokrvnih plemenskih kobil iz kobilarne v Račjem bo dne 28. aprila l. l. ob 10. uri dopoldne v žrebčarni na Selu pri Ljubljani. Dražbe se smejo vdeležiti le priznani rejci iz okr glavarstev Krško, Novomesto in Crnomelj. Izkazati se morajo s potrdilom županstva. **Oddelek za kmetijstvo deželne vlade v Ljubljani.** dne 25. aprila 1919. Načelnik: **Prelat Kalan l. r.**

Potrli nelzmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretresujočo vest, da je naš iskrenoljubljeni, nepozabni soprog, oče, brat, zet, svak in stric, gospod

MIHAEL ZEGA

naučitelj v poklju, in veleposesnik iz Kanala na Goriškem, danes, dne 25. aprila nenadoma preminul. Pogreb nepozabnega pokojnika se vrši v nedeljo, dne 27. t. m. ob 3. uri pop. dne iz hiše zalosti Tržaška cesta št. 19, na pokopališče k Sv. križu. Priporočamo ga v blag spomin. V LJUBLJANI, dne 25. aprila 1919.

Ema Zega, soproga.
Emil, Voljko, Darko, sinovi.
Hela in Marica, hčeri.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Krajni šolski svet v Trbovljah naznanja, da je gospod

Gustav Vodusek ml.

učitelj na ljudski šoli v Trbovljah II. danes preminul. Pogreb se vrši v nedeljo, dne 27. t. m., ob 4. uri popoldne. Trbovlje, dne 25. aprila 1919.

Odoetnik in kazenski zagovornik **dr. ALOJZIJ KOBAL** je otvoril svojo pisarno v Ljubljani, Dalmatinova ulica št. 3, skupno z odvetnikom g. dr. Franom Novakom.

Prporoča se tvrdka **JOS. PETELINC**
Ljubljana — Sv. Petra nasip 7. 2569
 Tovarniška zaloga šivalnih strojev za vsako obrt in rodbinsko rabo ter posameznih delov; igle, olje in potrebščine za šivilje.

„**KINTA**“ karbidne svetilke
 najnovejšega sestava, fino emajlirane, enostavne, ter popolnoma nenevarne razpošilja po poštne povzetju za ceno 32 K, poština posebej.
 Glavno zastopstvo **KINTA** svetilk, Ljubljana, Dunajska c. 12.
 Telegrami: KINTA Ljubljana.

Gospodarska zveza v Ljubljani
 je dobila večjo množino
MANUFAKTURNEGA BLAGA
 Interesenti naj se osebno
 takoj zglasijo.

„**Croatia**“ gozdna industr. delniška družba v Zagrebu
 je otvorila svojo podružnico
v Ljubljani, Mar. Ter. c. 2.
Kupuje
 gozdove, vsake vrste rezanega in okroglega lesa, drva, oglje, strojni les, čreslo i. t. d.
 po najvišjih dnevnih cenah.

Restavracija Prošernova ulica št. 9 se priporoča v Ljubljani potujočemu občinstvu.
 Nudimo po najnižjih dnevnih cenah:
slivovko rum
brinjec prístni
cognac-Medicinal
liker pelinkovac
 in druge razne likerje
olje fino jedilno
marmelažo itd.
Gregoro & Verlič, Ljubljana
 Cesta na Ruščovo železnico št. 7 (prej Bugenig).

Več čevljarjev
 za prvovrstno zobčano delo sprejme takoj „čevljarjska zadruga“ iz Mirna sedaj v Vrbovici pri Mozzižu. Oglasite se pisмено.

Dve dobro izvežbani moški
pisarniški moči

zlasti zanesljivi v računovodstvu sprejme rudarsko oskrbnitvo SHS v Velenju, premogokop Velenje.

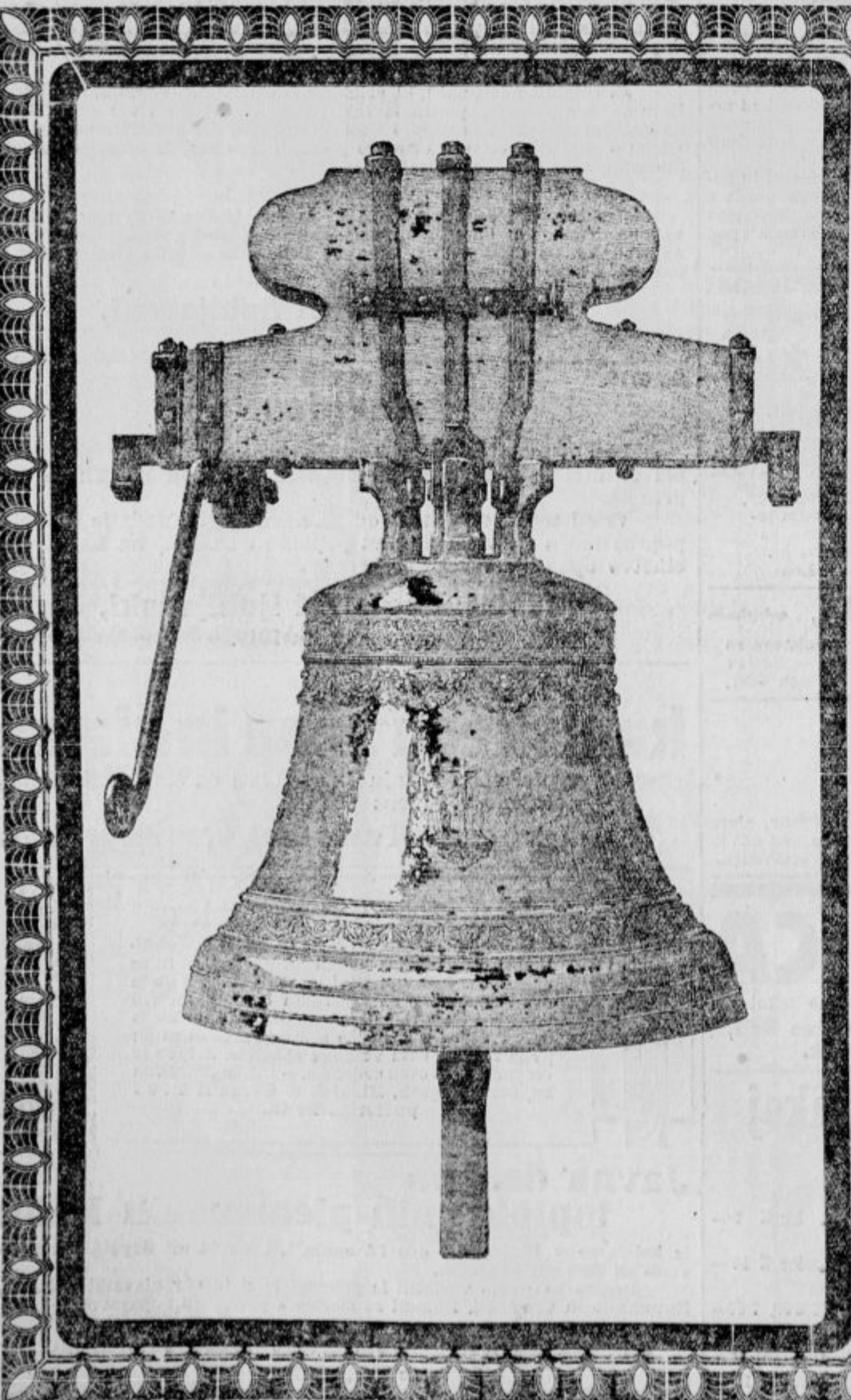
Čebelni vosek
 suhe satine in odpadke sveč kupuje po najvišji dnevni ceni
J. KOPAČ, svečar,
 Ljubljana, Celovška cesta 90.

Loj
 in vse odpadne maščobe kupuje po najvišjih dnevnih cenah tvornica mila in sode ignac FOČA, Kranj.

Slovenska eskomptna banka, Ljubljana
 preje Ilirska banka v Ljubljani.

Poziv na podpis.
 Na podlagi dovoljenja deželne vlade za Slovenijo z dne 26. marca 1919 je upravni svet podpisane zavoda sklenil povišati delniško glavnicu banke in to na ta način, da izda
III. emisijo naših delnic v znesku od K 2.000.000— v 5.000 novih delnicah po K 400— nominalne in s tem zviša lastno glavnicu od K 2.000.000— na K 4.000.000—
 Za subskripcijo veljajo sledeči pogoji:
 1. Posesnikom starih delnic se ponudi 2500 delnic v razmerju ene nove na dve stari, in sicer po kurzu od K 445— tel quel, ostanek pa se da na razpolago Hrvatski eskomptni banki in Srpski banki v Zagrebu. Razven tega imajo subskribenti plačati K 5— pri vsaki delnici za emisijske stroške.
 2. Podpisovanje traja od 28. aprila do 8. maja 1919.
 Protivrednost podpisanih delnic se plača takoj, najdalje pa do 10. maja t. l. Ker delnice te emisije ne participirajo na dobičku za leto 1919 se povrnejo subskribentom 4% obresti od dneva vplačila do 31. decembra 1919.
 3. Pravico repartitije si pridrži upravni svet.
 Upravni svet
SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA
 prej ILIRSKA BANKA V LJUBLJANI.

Razpis služb.
 Pri mestnem užitniškem zakupu je izpraznjenih več prejemniških, pregledniških in pazniških mest. Prošnje za ta mesta je vlagati do 30. t. m. pri podpisnem ravnateljstvu.
 Ravnateljstvo mesnega užitniškega zakupa.

Strojne tovarne in livarne v Ljubljani
 naznanjajo
 da je
Zvonarna
 zopet
 pričela z vlivanjem.